



# De kwaliteitszorg van het onderwijs van de Open Universiteit

Handboek

**Gebruiksaanwijzing digitaal document**

Klik in de [inhoudsopgave](#) om naar een paragraaf of hoofdstuk te gaan.

Klik op een bladzijdenummer of  vignet om naar de inhoudsopgave terug te gaan.

Is dit document in een PDF-viewer geopend, dan kan je ook de bladwijzers gebruiken.

**Colofon**

**AZ**

Heerlen, maart 2024

**Productie**

Academische Zaken (AZ)

Open Universiteit, Heerlen

© 2024 Open Universiteit, Heerlen

U202403070/TME



## Inhoud

1	Inleiding	5
2	Visie op onderwijs en op kwaliteitszorg	6
2.1	Onderwijskwaliteit	6
2.2	Visie op kwaliteitszorg	6
2.3	Visie op kwaliteitscultuur	7
3	Kwaliteitsindicatoren	9
4	Meten van kwaliteit	11
4.1	Instrumenten	11
4.2	Rapportages	13
5	De kwaliteitszorgcyclus op de verschillende niveaus	14
5.1	PDCA op de verschillende niveaus	14
5.1.1	Instellingsniveau	14
5.1.2	Facultair niveau	16
5.1.3	Opleidingsniveau	17
5.1.4	Cursusniveau	18
5.2	Verbinding tussen de PDCA-cycli	18
5.3	Kwaliteitszorgkalender	19
5.4	De rol van de medezeggenschap	19
6	Kwaliteitszorg tentamens en examens	21
6.1	De rol van het College van bestuur	21
6.2	De rol van de Commissie voor de Examens	21
6.3	De rol van het facultaire en opleidingsmanagement	22
6.4	De rol van Onderwijsservices	23
6.5	De rol van Juridische Zaken	23
7	Externe kwaliteitszorg	24
7.1	Instellingstoets Kwaliteitszorg	24
7.2	Externe opleidingsbeoordelingen	24
7.3	Midterm review	25
8	Kwaliteitszorg voor het contractonderwijs	26
8.1	Taken en verantwoordelijkheden rond het contractonderwijs	26
8.2	De planfase en de besluitvorming van contractonderwijs	26
8.3	Evaluatie van en reflectie op het contractonderwijs	27
8.4	Klachten met betrekking tot het contractonderwijs	27
9	Bibliografie	29

Bijlage 1 Kwaliteitsindicatoren	30
Bijlage 2 Overzicht van taken en verantwoordelijkheden van actoren in de kwaliteitszorg onderwijs	32
Bijlage 3 Kwaliteitszorgkalender	35
Bijlage 4 Format cursusverslag	38
Bijlage 5 Format verslag opleiding	40
Bijlage 6 Format facultair onderwijsverslag	44
Bijlage 7 lijst met afkortingen	45



# De kwaliteitszorg van het onderwijs van de Open Universiteit

## 1 Inleiding

De Open Universiteit (OU) is in Nederland uniek. De OU staat voor toegankelijkheid en vernieuwing van het wetenschappelijk onderwijs (Open Universiteit, 2024). De OU is een universiteit met een bijzondere opdracht: het ontwikkelen, innoveren en aanbieden van open hoger onderwijs. Openheid zit in ons DNA. We onderzoeken, verbeteren en ontwikkelen voortdurend nieuwe onderwijsmethoden en technieken en delen onze kennis en ervaring. In ons onderwijs en onderzoek maken we intensief gebruik van de digitale mogelijkheden. Uitgangspunt voor het onderwijs van de OU is onze onderwijsvisie die is vastgelegd in het OU-onderwijsmodel (Open Universiteit, 2021): Activerend Academisch Afstandsonderwijs. Het onderwijsmodel speelt in op de verschillende behoeftes van groepen studenten en het impliceert een grote mate van flexibiliteit voor studenten. Vanaf de oprichting wordt er binnen de OU veel aandacht besteed aan de kwaliteit van het onderwijs. De onderwijskwaliteit wordt bepaald door een aantal aspecten (zie paragraaf 2.2), bijvoorbeeld de mate van aansluiting bij de onderwijsvisie en de tevredenheid van stakeholders. Het onderwijs van de OU wordt goed gewaardeerd door studenten, zo blijkt uit de jaarlijkse Nationale Studenten Enquête (NSE). Verder leiden externe beoordelingen en accreditaties tot positieve uitkomsten.

Dit Handboek kwaliteitszorg onderwijs (hierna: “handboek”) beschrijft het kwaliteitszorgsysteem, afgestemd op het specifieke karakter van de OU. Het handboek is bedoeld als een praktisch instrument voor iedereen met verantwoordelijkheden binnen het onderwijs van onze universiteit en de kwaliteitsverbetering daarvan. Het is tot stand gekomen dankzij betrokkenheid van onder andere studenten, alumni, docenten, examinatoren, programmaleiders, coördinatoren onderwijs, decanen en de medezeggenschapsorganen. Het handboek sluit aan bij de actuele kaders zoals deze onder andere zijn vastgelegd in het Accreditatiekader van de Nederlands Vlaamse Accreditatie Organisatie (NVAO, 2024). Het sluit ook aan bij de onderwijsstrategie van de OU zoals beschreven in het Instellingsplan (Open Universiteit, 2022) en het OU-Onderwijsmodel (Open Universiteit, 2021).

## 2 Visie op onderwijs en op kwaliteitszorg

De onderwijsvisie van de OU maakt deel uit van het profiel en de positionering van de Open Universiteit in het Nederlands hoger onderwijsbestel, zoals weergegeven in het Instellingsplan 2023- 2027 (Open Universiteit, 2022). De onderwijsvisie is geconcretiseerd in het onderwijsmodel van de OU: Activerend Academisch Afstandsonderwijs. Het OU-onderwijs heeft de volgende onderscheidende kenmerken, die ook zijn weergegeven in het Instellingsplan, p. 11 (Open Universiteit, 2022):

- Open karakter (Op één opleiding na zijn er geen ingangseisen voor bacheloropleidingen).
- Hoge mate van flexibiliteit in tijd, plaats en studietempo.
- Inschrijving per onderwijseenheid (cursus/vak).
- Activerend met een variatie in online en fysiek onderwijs.
- Focus op specifieke doelgroepen.
- Focus op Nederlandstalige studenten.

De drie A's (Activerend Academisch Afstandsonderwijs) van het OU-onderwijsmodel (Open Universiteit, 2021) vormen een kernachtige samenvatting van hoe het onderwijs eruitziet: een mix van zelfstudie, fysieke en online bijeenkomsten biedt studenten studietrajecten die op hun behoefte kunnen worden afgestemd. Daarbij worden zij via diverse activerende elementen in een digitale leer- en werkomgeving 'bij de les' gehouden. Onderwijs dient dus meer te zijn dan kennis consumeren: studeren aan de OU betekent actief meedoen, openstaan voor feedback van docenten en medestudenten en activeren van eerder opgedane (leer)ervaringen.

### 2.1 Onderwijskwaliteit

De onderwijskwaliteit van de OU wordt bepaald door de volgende aspecten, die in hoofdstuk 3 (Kwaliteitsindicatoren) verder zijn uitgewerkt:

- Het onderwijs is accreditatiewaardig.
- De realisatie van de onderwijsvisie.
- De tevredenheid van stakeholders.
- De studeerbaarheid van het onderwijs.
- De kwaliteitscultuur.

### 2.2 Visie op kwaliteitszorg

De OU streeft naar continue verbetering van de kwaliteit van het onderwijs door de kwaliteit op verschillende niveaus (cursus, opleiding, faculteit, instelling) te bewaken, kwaliteitssignalen snel te identificeren en op een systematische wijze verbetermaatregelen door te voeren. Het kwaliteitszorgsysteem is een cyclisch proces, dat is gebaseerd op de Plan-Do-Check-Act-(PDCA)cyclus. Deze cyclus bestaat uit de volgende onderdelen:

- Plan: bepalen van koers en ambities, het vaststellen van beleidskaders, het vertalen van beleid naar kwaliteitscriteria en streefdoelen en het plannen van activiteiten.
- Do: uitvoering van de geplande activiteiten.
- Check: evalueren van de uitvoering, meten en analyseren van de resultaten en beoordelen van de resultaten aan de hand van de beoogde uitkomsten en gestelde kwaliteitscriteria en streefdoelen.
- Act: op basis van de evaluaties opstellen van verbetermaatregelen en eventuele bijstelling van de plannen, activiteiten of de gestelde kwaliteitscriteria en streefdoelen.

Gesprekken in het kader van deze PDCA-cyclus worden gevoerd op het niveau van de cursus, de opleiding, de faculteit en de universiteit. De uitgangspunten en de uitwerking op de verschillende niveaus zijn beschreven in hoofdstuk 5.

Dit handboek beschrijft instellingsbrede kaders voor het kwaliteitszorgsysteem. Binnen deze kaders is elke faculteit verantwoordelijk voor de inrichting van het kwaliteitszorgsysteem op facultair, opleidings- en cursusniveau. Op hoofdlijnen bestaat het systeem van kwaliteitszorg van de OU uit:

- instellingsbrede en facultaire beleidskaders met kwaliteitscriteria en streefdoelen op het gebied van onderwijs en kwaliteitszorg;
- een sterke kwaliteitscultuur die gekenmerkt wordt door een permanente dialoog over de kwaliteit van elkaars werk, collegialiteit, open communicatie, betrokkenheid, gedeelde verantwoordelijkheid, vertrouwen en veranderingsbereidheid;
- een duidelijke taakverdeling: wie doet wat op welk moment en met wie wordt daarover in welk gremium gesproken;
- aandacht voor de kwaliteitszorg van het onderwijs in het overleg met de medezeggenschap op instellings- en opleidingsniveau;
- systematisch en periodiek evalueren van opleidingen en cursussen;
- systematisch en periodiek peilen en publiceren van opvattingen van studenten, docenten, recent afgestudeerden en alumni over het onderwijs, de studentondersteuning en de voorzieningen;
- jaarlijkse verslaglegging op elk niveau op basis van evaluaties van cursussen en opleidingen en bevragingen van de verschillende betrokkenen, die breed bekend gemaakt wordt binnen de OU;
- verbetermaatregelen die zijn gebaseerd op de uitkomsten van evaluaties met inzet van externe ‘peers’ en bevraging van betrokkenen, die aan de orde komen in de regelmatige gesprekken tussen de hiërarchische niveaus en met de medezeggenschap, en die breed gedragen worden door de betrokkenen binnen de Open Universiteit;
- borging van de kwaliteit van tentamens en examens;
- expliciete aandacht voor de kwaliteit van het onderwijs in het personeelsbeleid;
- aandacht voor kwaliteit van het onderwijs in de bestuurlijke periodieke overleggen tussen de hiërarchische niveaus in het kader van de Planning & Control-cyclus, waarbij optimaal gebruik gemaakt wordt van de OU-brede dashboards met managementinformatie en midterm reviews.

### 2.3 Visie op kwaliteitscultuur

Kwaliteitszorg is in de visie van de OU geen administratief-bureaucratisch proces, waarin de nadruk louter ligt op meten en verantwoorden, maar is gericht op analyseren, reflecteren en verbeteren. De te hanteren systematiek is ingebed in een kwaliteitscultuur, die in de woorden van de Onderwijsraad “... *stimuleert dat alle betrokkenen, zowel intern als extern, zich continu richten op het definiëren en behalen van het gewenste resultaat en door middel van een constructief-kritische houding streven naar de daarvoor zo nodig vereiste kwaliteitsverbeteringen*” (Onderwijsraad, 2015). De Onderwijsraad noemt zeven met elkaar samenhangende kenmerken van een sterke kwaliteitscultuur:

1. Een duidelijke, gedeelde en doorleefde onderwijsvisie.
2. Verbeteringsgerichtheid vanuit collectief en individueel lerend vermogen.
3. Leiderschap op opleidingsniveau.
4. Een ondersteunende organisatiecultuur die aanzet tot samenwerken.
5. Personeelsbeleid dat kwaliteitsbeleid ondersteunt.
6. Grote studentbetrokkenheid.
7. Externe oriëntatie.

Bij de OU staan gedeeld eigenaarschap en het goede gesprek centraal. In een sterke kwaliteitscultuur wordt recht gedaan aan de verschillende perspectieven op de kwaliteit van het onderwijs en wordt een vruchtbare spanning tussen deze perspectieven gecreëerd. Een sterke kwaliteitscultuur wordt gekenmerkt door een permanente dialoog over de kwaliteit van elkaars werk, veranderingsbereidheid, collegialiteit en samenwerking, gedeelde verantwoordelijkheid en

betrokkenheid, open communicatie en vertrouwen. Zonder een dergelijke cultuur wordt geen evenwicht bereikt tussen rekenschap en eigenaarschap en tussen verantwoording en kwaliteitsverbetering. De kwaliteitszorgcyclus is zodanig ingericht dat op elk niveau regelmatig gesprekken plaatsvinden over de onderwijskwaliteit en de implementatie van de onderwijsvisie, met betrokkenheid van de medezeggenschap (zie hoofdstuk 5.3). Deze gesprekken worden gevoerd in een sfeer van openheid, waarbij in gezamenlijkheid vervolgstappen worden geformuleerd ten behoeve van het bevorderen van de onderwijskwaliteit. Gesprekken over onderwijskwaliteit vinden plaats in het kader van de PDCA-cyclus, in ieder geval aan de hand van de jaarplannen en -verslagen (formats voor deze verslagen zijn opgenomen in de bijlagen). De gesprekscyclus is nader uitgewerkt in paragraaf 5.1. De OU is een compacte organisatie waarin op een laagdrempelige manier (informeel) contact gelegd kan worden. Hierdoor kunnen eventuele signalen tijdig worden gedeeld en kunnen knelpunten dus worden opgemerkt en besproken.

De OU bevordert het in stand houden van haar kwaliteitscultuur onder andere door:

- het met regelmaat uitspreken van de onderwijsvisie – onder meer in de aanamegesprekken met nieuwe medewerkers – zodat die onderwijsvisie breed gedragen blijft worden;
- het regelmatig voeren van open gesprekken in de faculteiten met docenten, studenten, alumni en (andere) vertegenwoordigers van het werkveld over de kwaliteit van het onderwijs;
- het in de onderwijsverslagen opnemen van een SWOT-analyse met daaruit resulterende verbetermaatregelen;
- het terugkoppelen aan studenten van uitkomsten van onderwijsevaluaties en de daaruit volgende verbetermaatregelen. Deze informatie komt tevens terug in de (onderwijs)verslagen;
- het met de opleidingscommissie(s) bespreken van de evaluatieplannen, alsmede van de onderwijsverslagen op het niveau van de opleiding. Het onderwijsverslag op instellingsniveau wordt besproken met de gezamenlijke vergadering van de studentenraad en de ondernemingsraad.

De meting van kwaliteitscultuur op alle niveaus maakt deel uit van de PDCA-cyclus. In eenheden wordt periodiek, namelijk eens per twee jaar gemeten hoe het staat met de diverse aspecten van kwaliteitscultuur, met behulp van een meetinstrument.



### 3 Kwaliteitsindicatoren

De OU hanteert verschillende kwaliteitsindicatoren die de continue kwaliteitszorg van het onderwijs ondersteunen. Deze indicatoren zijn afgeleid van de in paragraaf 2.1 reeds genoemde onderwijskwaliteitsaspecten. Aan de hand van de indicatoren kunnen de verschillende actoren zich informeren over de status van het onderwijs en daarop bijsturen. Ook faciliteren deze indicatoren de beoordeling van het onderwijs bij interne en externe kwaliteitszorgprocessen. Hieronder wordt beschreven wat binnen de OU wordt verstaan onder kwaliteit van het onderwijs, afgeleid van het accreditatiekader van de NVAO (NVAO, 2018) en de onderwijsvisie van de OU (zie hoofdstuk 2).

#### 1. Het onderwijs is accreditatiewaardig

Er wordt voldaan aan de eisen die in het accreditatiekader NVAO gesteld worden. Dit betekent dat het onderwijs voldoet aan de eisen van het niveau, de inhoud en oriëntatie en dat het onderwijs is afgestemd op het beroepenveld, het vakgebied en de internationale eisen. De bachelor- en masteropleidingen zijn geaccrediteerd en er vindt bijsturing plaats op eerdere verbeterpunten die bij visitaties en midterm-evaluaties zijn opgemerkt. Deze zaken zijn niet eenvoudig in indicatoren te omvatten en zullen daartoe door middel van reflecties in de verslagen en bespreking binnen de PDCA-cyclus worden gemonitord. Daarvoor wordt ook gekeken naar verschillende meer kwantitatieve indicatoren. Zo dient uit enquêtes te blijken dat studenten tevreden zijn over de aansluiting bij de actuele ontwikkelingen en dat er voldoende contact is met het werkveld, bijvoorbeeld via een Raad van Advies. Het onderwijs, de leeromgeving en het docentteam maken het mogelijk om de beoogde leerresultaten te realiseren. Zo beschikken alle docenten over een Basiskwalificatie Onderwijs (BKO) of Senior Kwalificatie Onderwijs (SKO) en zijn zij bij voorkeur gepromoveerd. De student-docentratio is passend bij het onderwijs. Uit enquêtes blijkt dat studenten tevreden zijn over de docenten, de studiebegeleiding, de voorzieningen, het afstandsonderwijs, de leeromgeving, de informatievoorziening en de ondersteuningsbehoefte. De toetsing en borging van het onderwijs is adequaat. Het slagingspercentage van de toetsing wordt gemonitord, evenals de cijfergemiddelden en de spreiding daarvan. Daarnaast worden struikelvakken in kaart gebracht. Uit enquêtes blijkt dat de studenten tevreden zijn over toetsing, de duidelijkheid van de toetscriteria en de feedback die ze ontvangen. Het aantal klachten over toetsing, alsmede de afhandeling hiervan wordt gemonitord (zie bijlage 1 – kwaliteitsindicatoren).

#### 2. De realisatie van de onderwijsvisie

De specifieke kenmerken van de OU, zoals opgenomen in het Onderwijsmodel van de OU (Open Universiteit, 2021) stellen eisen aan de leeromgeving, de inhoud van het onderwijs, de werkvormen, de didactiek, de begeleiding, de toetsen en examens, de docenten én het ondersteunende personeel. Het onderwijs is academisch, wat blijkt uit de betrokkenheid van docenten en examinatoren in het onderzoek. Studenten en docenten zijn tevreden over de ontwikkelde wetenschappelijke vaardigheden. Er wordt gebruik gemaakt van verschillende activerende werkvormen. Uit monitoring en evaluaties blijkt dat deze positief worden geëvalueerd. Het onderwijs is innovatief en er wordt gebruik gemaakt van (nieuwe) technologie. In de onderwijsvisie is opgenomen dat het onderwijs flexibel is. Dat betekent dat cursussen waar mogelijk variabel zijn en dat er geen onnodige ingangseisen zijn. Uit enquêtes blijkt dat studenten tevreden zijn over hoe ze het onderwijs zelf vorm kunnen geven.

#### 3. De tevredenheid van stakeholders

De tevredenheid bij studenten en alumni staat voorop, waarbij de alumni ook deels het werkveld vertegenwoordigen. Daarbij wordt gekeken naar de algemene tevredenheid over de opleiding of de cursus en het aantal klachten. Bij alumni wordt ook gekeken naar de ontwikkelde vaardigheden, de tevredenheid met de gemaakte keuze voor de opleiding, of de ontwikkelde competenties in te zetten zijn in de functie van de alumnus en of de opleiding aansluit bij het huidige of toekomstige werkveld van de alumnus. Daarnaast betreft de OU de docenten bij het bepalen van de kwaliteit

van het onderwijs van de OU (Docentinzicht, zie ook paragraaf 4.2). De door de OU gestelde norm voor tevredenheid is minimaal  $\geq 3,5$  bij een 5-puntschaal en  $\geq 7$  bij een 10-puntschaal docenten). Indien een betrokkene klachten heeft, kan deze zich in eerste instantie wenden tot degene die verantwoordelijk is voor de afgegeven beslissing of degene die de klacht heeft veroorzaakt. Wanneer dit niet toereikend is om tot afstemming te komen, dan kan er een klacht ingediend worden bij het OU-1-loket Klachten en geschillen. Het aantal klachten (ingediend, gegrond, toegekend) wordt bijgehouden.

#### 4. De studeerbaarheid van het onderwijs.

De studenten worden zo veel mogelijk in staat gesteld hun onderwijsdoelen te realiseren. Daartoe worden de resultaten van studenten gemonitord, waarbij belangrijke indicatoren zijn: cursus- en opleidingsrendementen, studievoortgang en het verloop van de studentenaantallen. Tot slot wordt ongewenste uitval zoveel mogelijk voorkomen.

#### 5. De kwaliteitscultuur

Er is sprake van een kwaliteitscultuur die stimuleert dat alle betrokkenen, zowel intern als extern, zich in dialoog met elkaar continu richten op het gewenste resultaat en door middel van een constructief-kritische houding streven naar kwaliteitsverbeteringen. In bijlage 1 is een uitwerking opgenomen van de hiervan afgeleide kwaliteitsindicatoren. Het merendeel hiervan zal voor de verschillende actoren in het onderwijs inzichtelijk worden gemaakt door middel van een managementinformatiesysteem op het voor de actor relevante niveau van cursus, opleiding, faculteit of instelling. Daarmee worden de gesprekken gefaciliteerd die plaatsvinden in het kader van de PDCA-cycli op verschillende niveaus.

## 4 Meten van kwaliteit

In dit hoofdstuk staat de vraag centraal hoe de OU de kwaliteit van het onderwijs meet en hierover rapporteert. Hiervoor gelden de volgende uitgangspunten:

- Meten gaat voor vragen: in bevragingen (zoals enquêtes) worden alleen onderwerpen opgenomen die niet op andere manier kunnen worden gemeten.
- Bij het evaluatieonderzoek worden alleen die zaken bevraagd die noodzakelijk zijn om het onderwijs te verbeteren of om de kwaliteit van het onderwijs te borgen.
- Er wordt zoveel mogelijk gestandaardiseerd in vraagstellingen zodat vergelijkingen (longitudinaal en tussen opleidingen en cursussen) mogelijk zijn.
- De wijze van evalueren van het onderwijs wordt per opleiding nader geconcretiseerd in een evaluatieplan. De opleidingscommissie heeft hierop instemmingsrecht.
- Rapportages worden opgesteld per niveau (cursus, opleiding, faculteit en instelling), waarbij per niveau alleen gerapporteerd wordt over zaken die voor dat niveau relevant zijn.
- Deze rapportages vormen de basis voor de verslagen op cursus-, opleidings-, facultair en instellingsniveau, die een analyse en interpretatie van en reflectie op de informatie bevatten.

### 4.1 Instrumenten

De OU beschikt over verschillende instrumenten om de kwaliteit van het onderwijs te meten:

#### 1. Bevragingen over de kwaliteit van het onderwijs

De verschillende soorten bevragingen worden hieronder toegelicht:

**Veldtoets:** de eerste keer dat een cursus wordt aangeboden (of indien een cursus zwak presteert), krijgt een cursus een veldtoets. Dit is een uitgebreidere versie van de cursusevaluatie, die kan worden aangevuld met vragen, aan te leveren door het cursusteam. Op basis van de resultaten van een veldtoets bekijkt het cursusteam of de cursus wijzigingen behoeft. Na de veldtoetsfase wordt de cursus verder geëvalueerd met een reguliere cursusevaluatie.

**Reguliere cursusevaluatie:** elke deelnemer aan een cursus krijgt een digitale vragenlijst voorgelegd met vragen over de cursus in het algemeen, de inhoud, de begeleiding, de bijeenkomsten, de kwaliteit van de cursussite in de digitale leeromgeving, de moeilijkheidsgraad, de studielast, de roostering en het tentamen. De uitkomsten vormen input voor het cursusverslag en zijn eventueel aanleiding voor aanpassing van de cursus.

**Studentenpanel:** De OU kent een eigen studentenpanel. Aan dit panel kunnen enquêtes voorgelegd worden over onderwerpen die niet standaard worden meegenomen in de reguliere evaluaties. Ook kunnen er focusgesprekken gehouden worden met panelleden.

**Docentinzicht:** een tweejaarlijkse enquête bij alle docenten van de OU met als doel om zicht te krijgen op de tevredenheid van docenten over de kwaliteit, bijvoorbeeld de plek van de cursus in het curriculum/opleiding, de diensten en de ondersteuning.

**Bachelor- en master exit-enquête:** recent afgestudeerden worden bevraagd om zicht te krijgen op de kwaliteit van de door hen afgeronde gehele opleiding. Elke student die bij de OU een bachelor- of mastergetuigschrift behaalt, krijgt twee weken na het formeel afstuderen automatisch een online vragenlijst toegestuurd. In de vragenlijst worden diverse aspecten onderscheiden, zoals een algemeen oordeel, oordelen over de inhoud, het niveau, de toetsing en feedback, de begeleiding, de leerresultaten, de aansluiting van de opleidingen op de wensen en behoeften van het werkveld en de verwerving van algemene en academische vaardigheden.

**Alumni-enquêtes na twee en vijf jaar:** alle alumni worden twee jaar na hun afstuderen bevraagd over de kwaliteit van hun opleiding en de waarde van hun opleiding voor hun loopbaan. Masteralumni worden daarnaast ook vijf jaar na afstuderen bevraagd. In beide alumni-enquêtes wordt gebruik gemaakt van een standaard vragenset. De vragenlijsten zijn afgestemd op de (veelal al werkende) studentenpopulatie van de OU. Daarbij wordt ook geïnventariseerd in hoeverre de opleiding aansluit op de wensen en behoefte van het werkveld.

**Nationale Studenten Enquête (NSE):** De OU participeert in de Nationale Studenten Enquête (NSE), waarin studenten van alle Nederlandse universiteiten en hogescholen een oordeel geven over hun opleiding en afzonderlijke aspecten.

## 2. Analyse van tentamens

Voor de digitaal individuele tentamens (DIT) vindt jaarlijks een toetsanalyse op itemstatistieken plaats. Opgaven en vragen die slecht geformuleerd zijn of vreemd scoren worden op non-actief gezet. Deze vragen worden herschreven of vervangen door een andere vraag. Na de toetsafname van digitale groepstoetsen (DGT) bekijkt de examinator de statistieken op vraag- en toetsniveau. Aan de hand hiervan kan een examinator beslissen of voor een vraag/opgave de volle punten worden toegekend voor alle studenten. De examencommissie gebruikt deze informatie om de kwaliteit van de toetsing te bewaken.

Voor andere toetsvormen, bijvoorbeeld eindwerken, zijn kalibratiesessies een goede manier om een beeld te krijgen van het beoordelingsinstrument. Een kalibratiesessie is bedoeld voor afstemming tussen meerdere beoordelaars. Hieruit kunnen gezamenlijke afspraken voortvloeien over toepassing van beoordelingscriteria. Verder kunnen deze sessies input geven voor aanpassing/aanscherping van de opdrachtformulering, beoordelingscriteria en/of andere aspecten van het beoordelingsinstrument.

## 3. Managementinformatie

Het managementinformatiesysteem geeft inzicht in de data met betrekking tot cursussen, opleidingen, faculteiten en de instelling. Dit omvat ook de kwaliteitsindicatoren die besproken worden in hoofdstuk 3.

## 4. Meetinstrument kwaliteitscultuur

De meting van kwaliteitscultuur op alle niveaus maakt deel uit van de PDCA-cyclus. In eenheden wordt periodiek (eens per twee jaar) gemeten hoe het staat met de diverse aspecten van kwaliteitscultuur, met behulp van een meetinstrument.

## 5. Raad van Advies (werkveld)

Aan elke opleiding is een Raad van Advies verbonden, bestaande uit vertegenwoordigers van het werkveld. Deze Raad van Advies komt ten minste eenmaal per jaar bijeen. Punten van gesprek zijn in ieder geval de aansluiting van de eindtermen op de wensen van het beroepenveld en de resultaten van de opleiding (zoals blijkt uit de kwaliteitsmeting). Van de bijeenkomsten wordt een verslag gemaakt.

## 6. Meting tevredenheid werkveld

In exit-enquêtes en in alumni-onderzoeken zijn aanvullend vragen opgenomen over de aansluiting van de opleiding op de wensen en behoefte van het werkveld. De exit-enquête is een doorlopend onderzoek: twee weken na het behalen van een getuigschrift worden recent afgestudeerden gevraagd de exit-enquête in te vullen. Hierin zijn vragen opgenomen over de aansluiting van de zojuist afgeronde opleiding op de huidige én over toekomstige wensen en behoeften van het werkveld. De alumni-onderzoeken vinden jaarlijks plaats. Hiervoor worden alle alumni die twee jaar geleden zijn afgestudeerd uitgenodigd en ook hierin zijn deze vragen over het werkveld opgenomen.


## 7. Midterm review

Eens in de zes jaar, ongeveer halverwege de externe beoordelingstermijn, voert elke opleiding een midtermreview uit. Deze wordt nader toegelicht in paragraaf 7.3.

## 8. Externe beoordelingen

Bestaande opleidingen worden elke zes jaar door een panel van onafhankelijke deskundigen beoordeeld. Een positieve beoordeling leidt tot behoud van de accreditatie door de NVAO. Deze opleidingsbeoordeling wordt nader toegelicht in paragraaf 7.2.

Het kwaliteitszorgsysteem van de instelling wordt beoordeeld door de NVAO tijdens de Instellingstoets kwaliteitszorg (ITK), (NVAO, 2023). Bij deze toets, die nader wordt toegelicht in



paragraaf 7.1, wordt vastgesteld dat het interne kwaliteitszorgsysteem in samenhang met de kwaliteitscultuur verzekert dat de eigen visie op goed onderwijs wordt gerealiseerd.

## 4.2 Rapportages

Op basis van de verschillende instrumenten om de kwaliteit van het onderwijs te meten en te monitoren worden rapportages met kwantitatieve gegevens en oordelen van betrokkenen opgesteld op de verschillende niveaus. De basisgegevens voor deze rapportages worden zo veel mogelijk geautomatiseerd aangeleverd in lijn met de kwaliteitsindicatoren uit bijlage 1. Rapportages zijn digitaal en er wordt gerapporteerd per niveau met alleen die gegevens die voor dat niveau relevant zijn.

Op basis van de rapportages worden verslagen op de verschillende niveaus opgesteld. Deze verslagen vormen input voor de periodieke overleggen tussen het facultaire en opleidingsniveau, alsmede het overleg met de opleidingscommissie. In de verslagen wordt gereflecteerd op de kwaliteitsindicatoren en de relatie tot eventuele norm- en streefcijfers.

Op opleidingsniveau worden de gegevens van de verschillende cursussen geaggregeerd en aangevuld met gegevens die betrekking hebben op het niveau van de opleiding.

Op facultair niveau worden de gegevens van de opleidingen geaggregeerd en voorzien van een reflectie op de voorheen genomen verbetermaatregelen en een voorstel voor nieuwe acties die de kwaliteit van het onderwijs kunnen verhogen. Op basis hiervan vinden de periodieke overleggen plaats tussen het facultaire en het opleidingsniveau.

Op instellingsniveau worden de gegevens uit de verschillende facultaire onderwijsverslagen geaggregeerd en aangevuld met gegevens over voorzieningen en diensten op instellingsniveau.

De rapportages vormen de basis voor de verslagen met interpretaties van de uitkomsten en een reflectie op de voorheen genomen verbetermaatregelen en een voorstel voor nieuwe acties die de kwaliteit van het onderwijs kunnen verhogen. Op basis hiervan vinden de periodieke bestuurlijke overleggen plaats tussen de verschillende niveaus, alsmede het overleg met de Gezamenlijke vergadering (GV) van Ondernemingsraad (OR) en Studentenraad (SR) en de Raad van Toezicht (RvT).

## 5 De kwaliteitszorgcyclus op de verschillende niveaus

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de kwaliteitszorgcyclus op cursus-, opleidings-, facultair en instellingsniveau. Voor de inrichting van deze PDCA-cyclus gelden de volgende uitgangspunten:

- Er is zo weinig mogelijk sprake van ‘dubbele petten’. Vanuit kwaliteitszorgoptiek zijn de volgende rollen zeker niet verenigbaar:
  - Een decaan, een coördinator onderwijs en een programmaleider kunnen niet lid zijn van de opleidingscommissie en ook niet van de Commissie voor de Examens (CvE).
  - De rollen van programmaleider en coördinator onderwijs zijn ook niet verenigbaar in één persoon.
- Het kwaliteitszorgsysteem sluit aan bij de schaal van de OU, is niet te complex en doet recht doen aan de verschillen tussen faculteiten (ruimte voor variëteit binnen instellingsbrede kaders).
- Er is een helder onderscheid tussen het opleidings- en het facultair niveau.
- Indien de verantwoordelijke voor een cursus of opleiding knelpunten signaleert voor de kwaliteit van de opleiding, worden deze binnen een week met de decaan besproken. De decaan informeert binnen een week het College van bestuur (Cvb) indien dat nodig wordt geacht.
- De nadruk ligt op verbeteren door een onderscheid tussen meten en rapporteren (resultierend in een rapportage) en analyseren en reflecteren (resultierend in een verslag met verbetermaatregelen).
- Er bestaat een helder onderscheid tussen de rollen van het lijnmanagement (zorgen voor kwaliteit) en de CvE (borgen van kwaliteit) met betrekking tot toetsen en examens (zie hoofdstuk 6).
- Elk organisatieniveau (cursus, opleiding, faculteit en instelling) kent een eigen PDCA-cyclus. De verslaglegging over de kwaliteit van het onderwijs vindt plaats op basis van academische jaren.
- De kwaliteitszorgcyclus is zodanig ingericht dat op elk niveau het goede gesprek plaatsvindt over de onderwijskwaliteit en de implementatie van de onderwijsvisie, met de betrokkenheid van de medezeggenschap op instellings- en opleidingsniveau. Dit is weergegeven in figuur 1.

### 5.1 PDCA op de verschillende niveaus

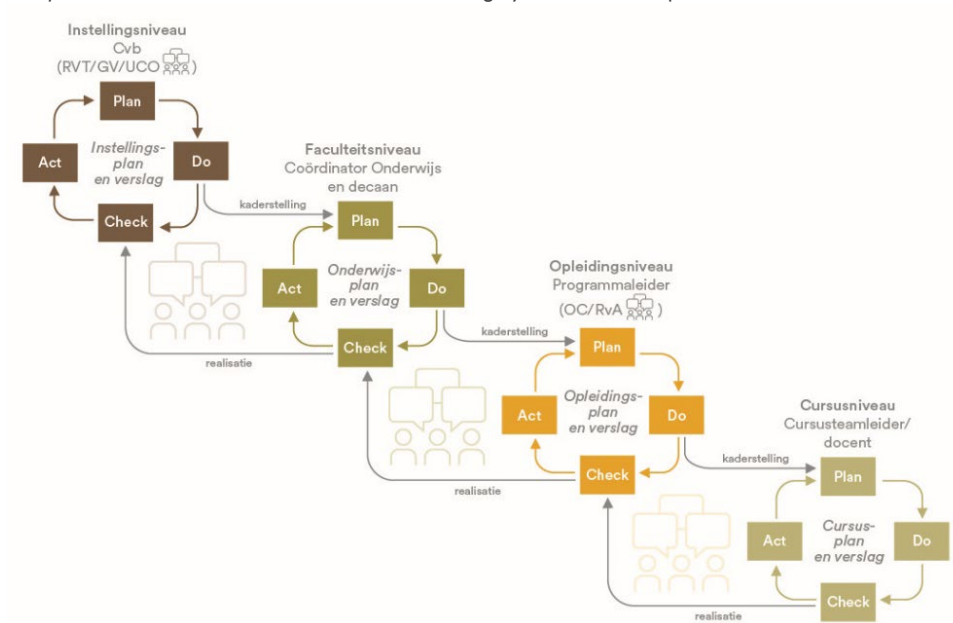
#### 5.1.1 *Instellingsniveau*

##### **Plan & Do**

Het strategisch beleid op instellingsniveau wordt vastgelegd in het Instellingsplan, dat verder wordt of kan worden uitgewerkt in instellingsbrede beleidskaders op het gebied van onderwijs, toetsing, personeelsbeleid, de verwevenheid tussen onderwijs en onderzoek, kwaliteitszorg, het beleid met betrekking tot tentaminering en examinering en het beleid met betrekking tot studenten met een functiebeperking en bijzondere doelgroepen. De specifieke beleidsdoelen, normen en streefdoelen worden jaarlijks geactualiseerd in het jaarplan. De op instellingsniveau vastgestelde beleidskaders, kwaliteitscriteria en streefdoelen zijn kaderstellend voor het beleid en de uitvoering op facultair niveau.

Figuur 1

Gesprekken in het kader van de kwaliteitszorgcyclus van de Open Universiteit.



Aan de hand van plannen en -verslagen vinden er gesprekken plaats tussen het CvB en decaan, tussen (de decaan en) de coördinator onderwijs en de programmameider en tussen de programmameider en examinator. Voor de kwaliteitszorg op instellingsniveau ontvangt het CvB advies vanuit de UCO en vindt er afstemming plaats met de RvT en de GV. Op opleidingsniveau vindt er afstemming plaats tussen de programmameider en de Opleidingscommissie en de Raad van Advies.

### Check & Act

De resultaten van het beleid worden gevolgd met een managementinformatiesysteem. In het kader van de P&C-cyclus bespreekt het CvB op basis van de managementinformatie en de tweejaarlijkse meting van de kwaliteitscultuur regelmatig de voortgang in de uitvoering van het beleid met de Universitaire Commissie Onderwijs (UCO) en de RvT. De (commissie Onderwijs & Onderzoek van de) RvT krijgt daartoe periodiek op haar rol toegespitste managementinformatie alsmede een accreditatieportret waarin de uitkomsten en opvolging van opleidingsvisitaties worden beschreven. Ook in de periodieke bestuurlijke overleggen met de decaanen en de directeuren van de diensten komt deze informatie op tafel om te zien waar zaken goed gaan en waar verbetering gewenst is. In deze gesprekken komen ook de uitkomsten van de facultaire onderwijsverslagen aan de orde.

Signalering richting het CvB over (risico's en incidenten met betrekking tot) de kwaliteit van het onderwijs is primair een taak van de decaan. Deze signalen komen aan de orde in de periodieke overleggen. Gegeven de omvang van de OU zijn de lijnen kort en komen signalen snel terecht bij het CvB en, indien nodig, de RvT.

De afdeling Academische Zaken (AZ) stelt jaarlijks het hoofdstuk onderwijs in het universitaire jaarverslag op. Dit verslag beschrijft onder andere de meest relevante uitkomsten van de rapportages over visitaties, bevragingen van studenten, docenten, recent afgestudeerden en alumni.

**Samenvattend:**

- Plan: het opstellen van het instellingsplan en de verschillende beleidskaders en de formulering van kwaliteitscriteria en streefdoelen. De GV heeft instemmingsrecht op het instellingsplan en op de vormgeving van het systeem van kwaliteitszorg overeenkomstig artikel 1.18 WHW. Actualiseren van de beleidsprioriteiten, normen en streefdoelen in een strategisch jaarplan en in de begroting.
- Do: het doorvertalen van het instellingsplan en de beleidskaders naar het facultaire beleid en het uitvoeren van instellingsbrede projecten en programma's.
- Check: monitoring van voortgang via het managementinformatiesysteem, periodieke overleggen in het overleg van het CvB-MT en/of in het College voor Promoties (CvP), en het bespreken van het universitaire onderwijsverslag op basis van uitgevoerde evaluaties, verslagen (een verslag commissie onderwijs en onderzoek van de Raad van Toezicht, facultaire onderwijsverslagen, de verslagen van de CvE en het College van Beroep voor de Examen, een verslag over de toegankelijkheid voor studenten met een functiebeperking) en de uitkomsten van bevestigingen onder studenten, docenten, recent afgestudeerden en alumni met RvT en de medezeggenschap.
- Act: bespreken aanpassing van beleidskaders en/of het bespreken van verbetermaatregelen, inclusief beoogde resultaten en de termijn waarop die gerealiseerd worden.

**5.1.2 Facultair niveau**

**Plan & Do**

De coördinator onderwijs stelt in overleg met de programmaleiders op basis van de opleidingsplannen een facultair onderwijsplan op waarin voor het komend jaar de plannen, verbetermaatregelen en/of gewenste ontwikkelingen worden samengevat en draagt zorg voor de uitvoering.

**Check & Act**

Jaarlijks stelt de coördinator onderwijs een *facultair onderwijsverslag* op. Input vormen de opleidingsverslagen van de opleidingen die de faculteit aanbiedt en rapportages op facultair niveau. Dit verslag reflecteert op het facultair onderwijsplan van het voorafgaande jaar. Het facultaire onderwijsverslag wordt vastgesteld door de decaan, die bepaalt wie hem/haar daarbij adviseert. Het verslag wordt besproken in de UCO en in het auditgesprek tussen de decaan en het CvB. In deze bespreking worden ook de resultaten van de meting van de kwaliteitscultuur meegenomen. Verbetermaatregelen worden opgesteld en verwerkt in het facultaire onderwijsplan.

**Samenvattend:**

- Plan: het opstellen van een jaarlijks facultair onderwijsplan door de coördinator onderwijs.
- Do: het verzorgen van het onderwijs, het afnemen van toetsen en tentamens, het uitvoeren van de kwaliteitszorg en de ondersteuning van studenten.
- Check: het opstellen van het facultaire onderwijsverslag op basis van uitgevoerde evaluaties en bespreking van de stand van zaken met betrekking tot het onderwijs, plus de resultaten van de meting van de kwaliteitscultuur, met het CvB in het periodieke bestuurlijke overleg.
- Act: aanpassen van het facultaire beleid (onderwijs, toetsing, kwaliteitszorg en studentondersteuning) op basis van het facultaire onderwijsverslag. Formuleren van verbetermaatregelen, inclusief beoogde resultaten en de termijn waarop die gerealiseerd worden, die worden verwerkt in het jaarlijkse facultaire onderwijsplan.



### 5.1.3 Opleidingsniveau

#### Plan & Do

Elke opleiding beschikt over een opleidingsplan, waarin wordt aangegeven:

- wat de eindtermen van de opleiding zijn;
- hoe deze eindtermen gerealiseerd worden;
- welke cursussen deel uitmaken van de opleiding;
- wat de samenhang tussen deze cursussen is;
- hoe het onderwijs verweven is met onderzoek;
- hoe de eindtermen getoetst zullen worden;
- welke verbeteringen de komende periode op stapel staan op basis van de evaluatie van de voorafgaande versie.

Het opleidingsplan wordt periodiek, bij majeure veranderingen in de opleiding en voorafgaand aan visitaties, opgesteld. Het CvB en AZ worden vooraf geïnformeerd over majeure veranderingen, zoals een nieuwe track of afstudeervariant. De programmaleider stelt het opleidingsplan op in samenwerking met de gremia binnen de faculteit waarin over de kwaliteit van de opleiding wordt gesproken en (in het bijzonder bij verandering van de eindtermen van de opleiding) ook de Raad van Advies van de desbetreffende opleiding. Het opleidingsplan wordt voor advies voorgelegd aan de Opleidingscommissie en goedgekeurd door de decaan, die zelf bepaalt wie hem/haar daarbij verder adviseert. Daarnaast stelt de programmaleider van de opleiding jaarlijks het opleidingsspecifieke deel van de Onderwijs- en Examenregeling (OER) op. Ook voor het opleidingsspecifieke deel van de OER geldt dat dit wordt vastgesteld door de decaan. De opleidingscommissie heeft op de opleidingsspecifieke delen van de OER instemmingsrecht. De CvE brengt advies uit over de OER. Verder beschikt elke opleiding over een evaluatieplan, dat voor instemming wordt voorgelegd aan de Opleidingscommissie. In het evaluatieplan worden aanvullingen beschreven op de evaluaties die vanuit de instelling plaatsvinden. Daarbij wordt aangegeven wie betrokken is bij de bespreking van de evaluaties en wanneer deze gesprekken plaatsvinden. Het evaluatieplan kan opgenomen worden in het opleidingsplan.

#### Check & Act

Elk jaar stelt de programmaleider van de opleiding een opleidingsverslag op (zie bijlage 5), dat een beeld geeft van de kwaliteit van de opleiding en de behaalde studieresultaten. Input hiervoor zijn de cursusverslagen die horen bij de opleiding en een rapportage van het Expertisecentrum Onderwijs (ECO) met de uitkomsten van bevestigingen onder studenten, docenten, studiestakers, (indien mogelijk) alumni en het werkveld over de opleiding, gegevens over de studieresultaten en analyses van de tentamens, de meting van de kwaliteitscultuur en de uitkomsten van de midterm. Het opleidingsverslag bevat tevens een reflectie van de opleidingscommissie en een reflectie op het voorgaande opleidingsverslag (welke maatregelen zijn wel/niet uitgevoerd en waarom?). Het opleidingsverslag wordt beoordeeld en goedgekeurd door de decaan. De opleidingscommissie brengt advies uit over het opleidingsverslag aan de decaan. De Raad van Advies komt minimaal één keer per jaar bijeen. Van de bijeenkomst wordt een verslag gemaakt.

#### Samenvattend:

- Plan: het opstellen van het opleidingsplan door de programmaleider van de opleiding, dat vertaald wordt in het jaarlijks op te stellen OER. Het opstellen van een meerjarig evaluatieplan.
- Do: het verzorgen van het onderwijs en het afnemen van toetsen en tentamens.
- Check: het opstellen van het opleidingsverslag door de programmaleider van de opleiding op basis van uitgevoerde evaluaties en de bespreking daarvan met de coördinator onderwijs / de decaan.
- Act: formuleren van verbetermaatregelen, inclusief beoogde resultaten en de termijn waarop die gerealiseerd worden, aanpassen van de opleiding (curriculum, begeleiding, toetsing en examinering) door de programmaleider en zo nodig aanpassen van het opleidingsplan of het toetsplan.

#### 5.1.4 Cursusniveau

##### Plan & Do

Voor elke cursus wordt een examinerator en een plaatsvervangend examinerator aangewezen, die eindverantwoordelijk is voor de ontwikkeling en exploitatie van de cursus. De examinerator wordt op voordracht van de decaan benoemd door de CvE.

De examinerator stelt binnen de kaders van het opleidingsplan een cursusplan op, waarin de leerdoelen (in relatie tot de eindtermen van de opleiding), de inhoud, werkvormen (activerend online), de begeleiding (activerend online) en de toetsing van de cursus zijn vastgelegd. Daarnaast stelt de examinerator een tentamenprofiel op met daarin een globale beschrijving van de leerdoelen en de wijze waarop deze getoetst zullen worden, samen met een toetsmatrijs (in geval van DGT, DIT of bijzondere verplichtingen) waarin beschreven wordt hoe de tentamenvragen c.q. items over de cursus verspreid zijn. De examinerator legt het tentamenprofiel ter goedkeuring voor aan de CvE. Het cursusplan wordt goedgekeurd door de programmaleider van de opleiding. Het cursusplan wordt opgesteld bij de ontwikkeling van nieuwe cursussen en bij revisie van cursussen. De examinerator stelt de toetsuitslag vast binnen de geldende regelingen.

##### Check & Act

Op voorstel van de examinerator en de programmaleider wordt na overleg met de betrokken vakgroepvoorzitter(s) en de opleidingscommissie besloten om cursussen te reviseren of uit het aanbod te halen. Daarnaast stelt de examinerator jaarlijks een cursusverslag op (zie bijlage 4), waarin de resultaten worden beoordeeld aan de hand van het cursusplan, de rapportages en de kwaliteitscriteria en streefdoelen. Het cursusverslag bevat een reflectie van de examinerator op het functioneren van de cursus en op het voorgaande cursusverslag (welke maatregelen zijn wel/niet uitgevoerd en waarom?) op basis waarvan verbetervoorstellen zijn geformuleerd. Als input voor het cursusverslag wordt door ECO per jaar een rapportage opgeleverd met gegevens over cursusrendement, uitkomsten van de cursusevaluatie en gegevens over de tentamens. Bij cursussen met een vast startmoment volgt ook een rapportage per cursusrun. Daarnaast wordt bij een nieuwe cursus of een cursus die zwak presteert door ECO een veldtoets uitgevoerd. De examinerator bespreekt het cursusverslag met de programmaleider van de opleiding, die het cursusverslag goedkeurt. Het cursusverslag wordt besproken in de R&O-gesprekken waarin leidinggevende en docent eventueel afspraken maken over verbeteringen.

##### Samenvattend:

- Plan: het opstellen van het cursusplan en het tentamenprofiel door de examinerator.
- Do: de uitvoering van de cursus en het tentamen.
- Check: het opstellen van het cursus- en tentamenverslag door de examinerator, mede op basis van de cursusevaluatie, gegevens over cursusrendement en een analyse van de tentamens. Dit verslag wordt besproken tussen programmaleider en examinerator.
- Act: formuleren van verbetermaatregelen (incl. beoogd resultaat en termijn waarop het resultaat wordt gerealiseerd), aanpassen van de cursus en/of het tentamen door de examinerator en zo nodig aanpassen van het cursusplan of het tentamenprofiel.

## 5.2 Verbinding tussen de PDCA-cycli

De samenhang tussen de verschillende niveaus, zoals in figuur 1 aangegeven, krijgt op verschillende manieren gestalte:

- Via de plancyclus: plannen op hogere niveaus zijn kaderstellend voor plannen op lagere niveaus.
- Via de verslagleggingscyclus: verslagen op lagere niveaus vormen input voor verslagen op hogere niveaus.
- Via actoren of gremia die fungeren als verbindende schakels:

- De UCO vormt de verbinding tussen het facultaire niveau en het instellingsniveau. In de UCO stemmen de coördinatoren onderwijs af met elkaar en met AZ en ECO.
- De coördinatoren onderwijs vertalen de instellingsbrede kaders en maatregelen naar het facultaire niveau en brengen signalen en best practices uit de faculteiten in op instellingsniveau.
- De programmaleiders van de opleidingen vertalen instellingsbrede en facultaire kaders en maatregelen naar het opleidingsniveau en brengen signalen en best practices uit de opleidingen in op facultair niveau.
- De examinatoren vertalen de kaders op opleidingsniveau naar de cursussen en brengen signalen en best practices uit de cursussen in op opleidingsniveau.

### 5.3 Kwaliteitszorgkalender

Op basis van de PDCA-cycli is een kwaliteitszorgkalender voor de OU opgesteld. Deze is opgenomen in bijlage 3. Deze kwaliteitszorgkalender integreert enerzijds de kwaliteitszorg op cursus-, opleidings-, facultair en instellingsniveau en anderzijds de planningscyclus, gericht op het vaststellen van de OER (Open Universiteit, 2022), en de rapportagecyclus, gericht op het in beeld brengen en evalueren van resultaten en het nemen van maatregelen. Zowel de planningscyclus als de rapportagecyclus is verdeeld in een centrale cyclus (instellingsniveau) en een decentrale cyclus (facultair, opleidings- en cursusniveau). De cyclus bestaat uit (aanpassingen van) het zesjaarlijkse instellingsplan, de jaarlijks te actualiseren facultaire speerpuntnotities, de jaarlijks te actualiseren opleidingsplannen, en de jaarlijks te actualiseren cursusplannen. De rapportagecyclus is deels gekoppeld aan de externe kwaliteitszorg en betreft de zelfreflecties voor de Instellingstoets Kwaliteitszorg, externe visitatie en de midterm reviews. Daarnaast is de PDCA intern gekoppeld aan de OER-cyclus.

### 5.4 De rol van de medezeggenschap

De medezeggenschap vervult een belangrijke rol in het kwaliteitszorgsysteem. De OU heeft een stelsel van gedeelde medezeggenschap, dat bestaat uit een Studentenraad (SR), een Ondernemingsraad (OR) en een gezamenlijke vergadering (GV) van de Studentenraad en de Ondernemingsraad. De formele bevoegdheden van deze gremia liggen vast in de WHW. De GV heeft onder meer instemmingsrecht op de vormgeving van het systeem van kwaliteitszorg en op het voorgenomen beleid in het licht van de kwaliteitsbeoordeling, bedoeld in artikel 2.9, tweede lid, tweede volzin van de WHW, op het instellingsplan, op het Bestuurs- en Beheersreglement en op de algemene delen van de OER. Het CvB bespreekt met de GV het instellingsbrede onderwijsverslag en het verslag over studeren met een functiebeperking. Andere rapportages, zoals de instellingsbrede kwaliteitsonderzoeken (Studentinzicht, Docentinzicht, de BaMa-enquête, het alumnionderzoek en meting tevredenheid werkveld), de NSE, facultaire onderwijsverslagen, opleidingsverslagen, de verslagen van de CvE en van het College van Beroep voor de Examens (CBE) worden de GV ter informatie toegezonden.

Elke opleiding of cluster van verwante opleidingen kent een door de WHW (zie artikel 11.11) voorgeschreven opleidingscommissie, die bestaat uit ten minste zes leden en is (zie BBR OU artikel C.4) paritair samengesteld uit studenten en medewerkers. De commissie heeft volgens de WHW onder andere tot taak te adviseren over het bevorderen en waarborgen van de kwaliteit van de opleiding. De commissie heeft voorts instemmingsrecht ten aanzien van een aantal onderwerpen in de OER, bedoeld in artikel 7.13 WHW, tweede lid, onder andere over de wijze waarop het onderwijs in de desbetreffende opleiding wordt geëvalueerd.

De opleidingscommissie komt een aantal keren per jaar bij elkaar en adviseert de decaan in ieder geval jaarlijks over het opleidings specifieke deel van de OER. Daarnaast kan de opleidingscommissie zich over alle zaken aangaande de opleiding uitspreken. De decaan bespreekt met de opleidingscommissie het opleidingsplan, het opleidingsverslag, het facultair onderwijsplan en het facultaire onderwijsverslag, het verslag van de CvE en de uitkomsten van cursusevaluaties, de instellingsbrede kwaliteitsonderzoeken, de NSE, de zelfstudies voor visitaties,

de visitatie-uitkomsten, de midtermreviews en de maatregelen die naar aanleiding van de externe kwaliteitszorg worden genomen. De decaan kan er voor kiezen de taken te mandateren aan de coördinator onderwijs of de programmaleider.

## 6 Kwaliteitszorg tentamens en examens

Een belangrijk element van de kwaliteitszorg betreft de kwaliteit van tentamens en examens. Het beleid is vastgelegd in het *Kader voor formatieve en summatieve toetsing* (Open Universiteit, 2022). Hierbij zijn het CvB, de CvE, de toetsdeskundigen van ECO, de decanen, de coördinatoren onderwijs, de programmaleiders van de opleidingen, de examinatoren, Onderwijsservices en Juridische Zaken betrokken. De OU kent één CvE. De zorg voor de kwaliteit van tentamens en examens ligt bij het management (CvB, decanen, coördinatoren onderwijs, programmaleiders opleidingen en directeur Onderwijsservices). De CvE heeft een wettelijke taak om de kwaliteit van tentamens en examens te borgen.

### 6.1 De rol van het College van bestuur

Het CvB benoemt de leden van de CvE. Daarbij is het CvB gehouden aan wettelijke regels over de kwaliteit van (het functioneren van) de CvE. Zo moet het onafhankelijk en deskundig functioneren van de CvE voldoende zijn gewaarborgd (art. 7.12a WHW), door in de CvE ten minste één lid te benoemen die als docent verbonden is aan de betreffende groep van opleidingen en minimaal een onafhankelijk lid aan te wijzen die niet als docent verbonden is aan een faculteit. Leden van het bestuur of personen die anderszins financiële verantwoordelijkheid dragen binnen de instelling kunnen geen zitting nemen in de CvE. Het CvB is verantwoordelijk voor de facilitering van de CvE. Ten aanzien van de uitvoering van de taken door de CvE stelt het CvB OU-brede kaders op. Dit hangt samen met de centraal georganiseerde uitvoering van tentamens en examens door Onderwijsservices en betreft enkel zaken die niet tot de autonome wettelijke bevoegdheid van de CvE behoren. De door het CvB vastgestelde kaders in relatie tot de taken van de CvE zijn de volgende:

- De OER: de richtlijnen die de CvE vaststelt ten aanzien van de beoordeling van tentamens en de uitslag ervan passen binnen de kaders van de OER (art. 7.12b lid 1b WHW). Ook bevat de OER andere richtlijnen voor de CvE zoals de gronden voor vrijstelling.
- Het OU-toetskader: dit beschrijft de visie op toetsen van de OU, de toetsorganisatie, -procedures en -processen, de PDCA cyclus van de Open Universiteit op het gebied van toetsen en de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de participanten bij de toetsing.

De CvE legt jaarlijks verantwoording af over de uitvoering van haar taken aan het CvB door middel van het jaarverslag. Bovendien is er periodiek overleg tussen de rector en de voorzitter en secretaris van de CvE over actuele zaken die de CvE aangaan.

Samenvattend:

- Plan: inrichting van de CvE conform de wettelijke eisen en het opstellen van OU-brede kaders voor tentamens en examens.
- Do: faciliteren van de CvE en zorgen voor doorvertaling van de kaders naar regelgeving van de CvE, Onderwijsservices en het faculteits- en opleidingsmanagement.
- Check: periodiek overleg tussen de voorzitter en secretaris van de CvE en de rector, inclusief bespreking van de jaarverslagen van de CvE en het verwerken van deze jaarverslagen in het universitaire jaarverslag.
- Act: formuleren van verbetermaatregelen (inclusief beoogd resultaat) en zo nodig aanpassen van OU-brede kaders en/of de inrichting van de CvE.

### 6.2 De rol van de Commissie voor de Examens

De CvE stelt regels op over de uitvoering van haar taken en bevoegdheden (art. 7.12b lid 3 WHW). De werkwijze van de CvE is beschreven in het Reglement van orde dat de CvE heeft vastgesteld. Hierin zijn alle taken van de CvE benoemd, zowel de wettelijke taken als de door het CvB aan de CvE gemandateerde taken.

De CvE maakt gebruik van subcommissies. De subcommissies hebben hun werkwijze beschreven en ter goedkeuring voorgelegd aan de CvE. Een vaste subcommissie is de Examenkamer. Er is

minimaal een Examenkamer per faculteit. De Examenkamer geeft per wetenschapsgebied inhoudelijk advies over verzoeken voor vrijstelling, toelating en andere bijzondere leerroutes. De CvE heeft onder meer de wettelijke taak de kwaliteit te borgen op de volgende gebieden:

- de kwaliteit van tentamens en examens
- het vaststellen dat een student voldoet aan de eisen, gesteld in de OER, voor het krijgen van een graad
- de kwaliteit van de uitvoering van tentamens en examens.

Borging betekent het vooraf stellen van kwalitatieve eisen en het (vooraf en achteraf) controleren of voldaan wordt aan deze eisen. De CvE geeft hier proactief invulling aan door het vaststellen van kaders, procedures en formats ten behoeve van de tentaminering en examinering en het vooraf (bijvoorbeeld voordat een tentamen wordt afgenomen of een vrijstelling wordt verleend) controleren of aan de gestelde eisen is voldaan. In reactieve zin vinden er achteraf checks plaats door middel van periodieke steekproeven en analyses, evaluaties en rapportages. Incidenteel vindt signalering plaats naar aanleiding van klacht of beroep. Zowel vooraf als achteraf geldt dat de checks deels steekproefsgewijs en deels structureel plaatsvinden en dat de CvE afspraken maakt over de te leveren input met Onderwijservices, examinatoren, de toetsdeskundige en het faculteits- en opleidingsmanagement.

Het is een wettelijke taak van de CvE om examinatoren aan te wijzen. De CvE heeft hiertoe eisen geformuleerd waar leden van het wetenschappelijk personeel aan voldoen om benoemd te kunnen worden tot examiner. De decaan draagt personen voor ter benoeming, uitgaande van de door de CvE gestelde eisen. De benoeming kan ingetrokken worden als een examiner niet meer voldoet aan de eisen of zich niet houdt aan de richtlijnen van de CvE.

De CvE stelt de volgende kaders vast:

- Het Examenreglement: dit bevat regels aangaande de kwaliteit en de invulling van de tentaminering, vrijstelling en diplomering.
- Regeling vrije wetenschappelijke opleidingen: hierin zijn procedures opgenomen voor de vrije bachelors en de vrije masters als bedoeld in de artikelen 7.3d en 7.12b lid 1c WHW.
- Procedure voor toelating tot een opleiding: deze procedure vloeit voort uit het mandaat van het CvE aan de CvE om besluiten te nemen inzake toelating tot een (master)opleiding en toelating tot een premaster, binnen de door de decaan vastgestelde beleidskaders.
- Calamiteitenprotocol: dit betreft de wijze van communicatie en besluitvorming bij incidenten en calamiteiten bij de afname van tentamens.
- Reglement van orde: hierin is de werkwijze en onderlinge taakverdeling van de CvE vastgelegd.

#### **Samenvattend:**

- Plan: formuleren van kaders en kwalitatieve eisen ten aanzien van tentamens en examens.
- Do: uitvoering van de taken en besluitvorming binnen de kaders en zorgen voor adequate mandaten voor andere uitvoerders.
- Check: steekproefsgewijze en structurele controles van de kwaliteit van tentamens en examens.
- Act: bijstellen van kaders, processen en mandaten ter verbetering van de kwaliteit van tentamens en examens.

### **6.3 De rol van het facultaire en opleidingsmanagement**

Het management van faculteiten en opleidingen is verantwoordelijk voor de zorg voor de kwaliteit van de tentamens en examens binnen hun faculteit respectievelijk opleiding.

Voor enkele CvE-gerelateerde onderwerpen stelt de decaan de kaders op waarbinnen de CvE haar besluiten dient te nemen. Dit betreft:

- Het beleidskader voor toelating tot een opleiding en tot een premaster (dit is verwerkt in de OER).

- Opleidingspecifieke eisen aan het verlenen van vrijstelling (in het algemeen is dit beschreven in de Uitvoeringsregelingen bij de OER).

Op het gebied van de kwaliteit van toetsing, tentaminering en examinering is de decaan verantwoordelijk voor:

- de uitvoering van de controle op de kwaliteit van de toetsing binnen de faculteit. Deze controles verschillen naargelang de vorm van de tentamens;
- de uitvoering van de kwaliteitsverbeterende maatregelen voor tentamens aan de hand van de uitgevoerde checks, al dan niet op verzoek van de CvE;
- de voordracht van examinatoren binnen de door de CvE gestelde eisen;
- de uitvoering van het beleid inzake plagiaat en fraude, respectievelijk het zorgdragen voor plagiaatcontrole;
- al dan niet op verzoek van de CvE het onderzoeken van de kwaliteit van de afstudeerwerken.

De decaan kan een deel van deze taken beleggen bij de coördinator onderwijs of de programmaleiders van de opleidingen. Het zorgen voor de kwaliteit van tentamens en examens vindt vooral zijn basis in de voortdurende dialoog tussen de CvE en het faculteits- en opleidingsmanagement over het toetsbeleid, de toetsing en de examinering. Daarbij bevraagt de CvE vanuit haar rol inzake het borgen van de kwaliteit de decaan of de coördinator onderwijs of de programmaleider over de wijze waarop de zorg voor de kwaliteit is vormgegeven.

## 6.4 De rol van Onderwijsservices

De dienst Onderwijsservices is belast met de uitvoering van de organisatie van tentaminering en examinering. Daarbij werkt Onderwijsservices binnen de door de CvE en het Cvb geformuleerde kaders. Voor de uitvoering van CvE-taken namens de CvE wordt door de CvE mandaat verstrekt aan Onderwijsservices voor uitvoering en besluitvorming conform de (standaard)richtlijnen. In de mandaatbeschrijving en de procedures voor de dienst Onderwijsservices wordt concreet aangegeven op welke wijze de dienst afwijking van de eisen signaleert bij de CvE respectievelijk zelf actie kan ondernemen. Onderwijsservices legt verantwoording af aan de CvE over de uitvoering van het mandaat door middel van periodieke rapportages, ad hoc signalering (al dan niet op verzoek van de CvE) en periodiek overleg met de CvE, onder meer in de vorm van aanwezigheid bij CvE-vergaderingen. Onderwijsservices heeft daarnaast een belangrijke taak in de borging van de kwaliteit van tentamens en examens door de CvE in de vorm van het bewaken van de uitvoering van procedures en richtlijnen van de CvE. Zo vormt de dienst de schakel tussen de CvE en de betrokkenen, bijvoorbeeld de studiecentra, de examinatoren en de studenten. Vanuit deze centrale positie is het voor Onderwijsservices mogelijk om structureel controles uit te oefenen ten aanzien van het voldoen aan de richtlijnen van de CvE door betrokkenen.

## 6.5 De rol van Juridische Zaken

Vanuit de afdeling Juridische Zaken worden de kaders en procedures die betrekking hebben op de CvE opgesteld. De afdeling Juridische zaken biedt tevens ondersteuning aan de vergaderingen van de CvE.

## 7 Externe kwaliteitszorg

De externe kwaliteitszorg bestaat uit de Instellingstoets Kwaliteitszorg (ITK) (NVAO, 2023) en de accreditatie van individuele opleidingen, die beide worden uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van de Nederlands-Vlaamse Accreditatie Organisatie ([NVAO](#)). Halverwege de visitatietermijn voert elke opleiding een midterm review uit. De afdeling AZ is verantwoordelijk voor beleidsontwikkeling, het bewaken van de planning en de procesgang rondom de organisatie van de Instellingstoets Kwaliteitszorg, de externe beoordelingen en de midterm reviews (midterms), het onderhouden van het contact met de NVAO en het deelnemen aan landelijke overleggen op het gebied van kwaliteitszorg. Daarnaast ondersteunt AZ de faculteiten bij de voorbereiding van de externe kwaliteitszorg, onder meer door het lezen en becommentariëren van de concept zelfevaluaties/SWOT-analyses en andere relevante documenten. De decanen zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van de visitaties en midterms, het treffen van eventuele verbetermaatregelen, het uitvoeren van midterm reviews voor de opleidingen binnen hun faculteit en het informeren van het CvB hierover. Deze taken worden in de praktijk gemandateerd aan de coördinator onderwijs, die verantwoordelijk is voor de coördinatie van de visitaties. Het CvB stelt aanvragen voor (behoud van) accreditaties vast en dient ze in bij de NVAO. Het CvB zorgt er ook voor dat verslagen van ontwikkelgesprekken openbaar worden gemaakt (conform artikel 5.13 lid 6 WHW).

### 7.1 Instellingstoets Kwaliteitszorg

De Instellingstoets Kwaliteitszorg (ITK) is een periodieke, externe en onafhankelijke beoordeling van de interne kwaliteitszorg van een instelling. Het panel onderzoekt of de kwaliteitszorg en kwaliteitscultuur de realisatie van de visie op goed onderwijs verzekeren en hoe de instelling duurzaam aan borging, ontwikkeling en verbetering werkt. De accreditatietermijn voor een instellingstoets kwaliteitszorg duurt maximaal zes jaar. De NVAO kan besluiten tot het verlenen van een positief besluit "onder voorwaarden" van maximaal twee jaar. Informatie over onder andere de voorbereiding, het locatiebezoek en de procedure van de ITK staat op de website van de [NVAO](#).


### 7.2 Externe opleidingsbeoordelingen

Wanneer de NVAO de Instellingstoets Kwaliteitszorg heeft verleend, geldt voor de opleidingen het regime van de beperkte opleidingsaccreditatie. Voor nieuwe opleidingen dient een beoordeling plaats te vinden via een Toets Nieuwe Opleiding (TNO). Bestaande opleidingen worden iedere zes jaar door een door de NVAO goedgekeurd panel van onafhankelijke deskundigen beoordeeld. Informatie over onder andere de voorbereiding, het locatiebezoek en de procedure staat voor- de beoordeling van nieuwe en bestaande opleiding op de website van de [NVAO](#).

Bij de beoordeling van bestaande opleidingen vindt de visitatie (bijna) altijd in clustervorm plaats. De landelijke discipline-overlegorganen, waarin decanen van verwante opleidingen met elkaar overleggen, hebben hierbij de regie. Zij maken afspraken met de visiterende instantie over het traject. Over de samenstelling van het panel dienen de bij het cluster betrokken instellingen een voorstel in bij de NVAO.

Ter voorbereiding op de visitatie stelt de instelling een zelfevaluatie op waarin zij de sterke en de zwakke punten van de opleiding beschrijft. Hieraan worden (bestaande) documenten als bijlagen toegevoegd. Over de vorm en de omvang van de zelfevaluatie kunnen afspraken worden gemaakt met de secretaris van het panel. De faculteit legt de zelfevaluatie met bijlagen voor aan het CvB, waarna de zelfevaluatie wordt ingediend bij de secretaris van het panel. Voorafgaand aan elke visitatie organiseert de opleiding een proefvisitatie. De gegevens hieruit dienen ter bijstelling van de zelfevaluatie en ter voorbereiding van het bezoek van de commissie.





De opleiding voert ook een ontwikkelgesprek met het visitatiepanel waarin mogelijke verbeteringen vanuit een ontwikkelperspectief aan de orde komen. Het panel legt de uitkomsten van het ontwikkelgesprek vast en stelt een afzonderlijk document op. Dit gespreksverslag maakt – net als het rapport van de visitatiecommissie - deel uit van de PDCA-cyclus.

### 7.3 Midterm review

Elke opleiding organiseert ongeveer halverwege de visitatietermijn een midterm review. De midterms dienen de volgende doelen:

- Betrokkenen inzicht geven in de kwaliteit van de opleiding: voldoet de opleiding?
- Kansen signaleren om de kwaliteit van de opleiding te kunnen verbeteren.
- Risico's signaleren die de kwaliteit van de opleiding kunnen bedreigen
- Betrokkenen stimuleren en enthousiasmeren om de opleiding continu te verbeteren.

In de midterm staan de kwaliteit van de opleiding en de maatregelen die genomen zijn sinds laatste visitatie centraal. Centraal staan de reflectie op de opleiding en de verbetermaatregelen die genomen zijn sinds de laatste visitatie. De midterms vinden plaats volgens een binnen de OU vastgestelde methode, waarnaar wordt verwezen.

## 8 Kwaliteitszorg voor het contractonderwijs

Naast het kwaliteitszorgsysteem voor de bachelor- en masteropleidingen en de daarbij horende premasters (BaMa-onderwijs), dient er ook een passend kwaliteitszorgsysteem te zijn voor het onderwijs dat daarbuiten wordt aangeboden. Dit onderwijs noemen we het contractonderwijs omdat daarover veelal een contract wordt afgesloten tussen de OU en een andere organisatie (business to business). Onder het contractonderwijs valt ook het onderwijs dat wordt aangeboden zonder tussenkomst van een andere organisatie, maar dat niet tot het BaMa-onderwijs behoort (business to client). Het contractonderwijs kent de volgende producten:

- Producten zonder enige vorm van tentaminering (bijvoorbeeld masterclasses, gratis open onderwijs en symposia).
- Cursussen die zijn aangepast of ontwikkeld ten behoeve van het contractonderwijs.
- Programma's die zijn samengesteld uit meerdere cursussen.

Een belangrijk uitgangspunt van het contractonderwijs is dat de kwaliteit erkend wordt door de deelnemers, de maatschappij en andere instellingen voor hoger onderwijs. Een gedegen kwaliteitszorgsysteem zorgt ervoor dat het contractonderwijs een vastere waarde heeft.

Het ligt voor de hand om het kwaliteitszorgsysteem van het contractonderwijs zo min mogelijk af te laten wijken van het systeem dat wordt gebruikt voor het BaMa-onderwijs. Afwijken is in sommige gevallen onvermijdelijk. Losse cursussen uit het contractonderwijs kunnen bijvoorbeeld niet door de NVAO worden geaccrediteerd en het contractonderwijs kent ook geen NSE. Het kwaliteitszorgsysteem moet dus op enkele punten worden aangepast.

### 8.1 Taken en verantwoordelijkheden rond het contractonderwijs

Een product van het contractonderwijs valt altijd onder een faculteit. De decaan draagt verantwoordelijkheid over al het onderwijs dat vanuit de faculteit wordt aangeboden. Dat geldt dus ook voor het contractonderwijs. De decaan kan kaders stellen voor het contractonderwijs en er wordt over het product verantwoording afgelegd aan de decaan. De decaan kan eventueel verantwoordelijkheden mandateren naar de coördinator onderwijs. De decaan of coördinator onderwijs treedt op als kwaliteitsbewaker en beoordeelt vooraf of een product aan de gestelde eisen voldoet. Bij programma's van 60 EC of meer wordt daarover advies gevraagd van de UCO. Voor deze programma's wordt bij voorkeur ook accreditatie aangevraagd bij de NVAO.

Voor elk product binnen het contractonderwijs wordt een producteigenaar aangesteld. Voor iedere cursus die deel uitmaakt van een product van het contractonderwijs benoemt de decaan een examinerator die de rol van producteigenaar vervult. Voor programma's wordt door de decaan daarnaast een programmaleider aangewezen die als producteigenaar van het programma optreedt. De rol van producteigenaar kan niet worden gecombineerd met de rol van coördinator onderwijs. Alleen bij een programma van 60 EC of meer wordt er een opleidingscommissie en een Raad van Advies ingericht die dezelfde rol vervullen als in het BaMa-onderwijs. Voor het overige contractonderwijs is er dus geen opleidingscommissie of Raad van Advies.

### 8.2 De planfase en de besluitvorming van contractonderwijs

Voor het contractonderwijs wordt ook gewerkt volgens de PDCA-cyclus. Het contractonderwijs wordt opgenomen in het facultair onderwijsplan van de faculteit. Voor nieuwe producten in het contractonderwijs stelt de producteigenaar een separaat productplan op. Dat gebeurt waar mogelijk in afstemming met de opdrachtgever, het Business team, Finance en Control en Juridische Zaken en met input van het werkveld, alumni of (toekomstige) deelnemers.

De eisen die aan een plan voor een programma worden gesteld zijn gelijk aan die voor een opleidingsplan in het BaMa-onderwijs in paragraaf 5.2. Dat houdt in dat in het plan de volgende punten worden uitgewerkt:

- wat de eindtermen van het programma zijn;
- hoe deze eindtermen gerealiseerd worden;
- welke cursussen deel uitmaken van het programma;

- wat de samenhang tussen deze cursussen is;
- hoe het onderwijs verweven is met onderzoek;
- hoe de eindtermen getoetst zullen worden.

De eisen aan het cursusplan zijn gelijk aan die in het BaMa-onderwijs en voor het uitwerken daarvan wordt hetzelfde format gebruikt. In het cursusplan worden de leerdoelen (eventueel in relatie tot de eindtermen van het programma), de inhoud, de werkvormen (activerend online), de begeleiding (activerend online) en de toetsing van de cursus vastgelegd. Daarnaast stelt de examinator een tentamenprofiel op met daarin een globale beschrijving van de leerdoelen en de wijze waarop deze getoetst zullen worden, samen met een toetsmatrijs waarin beschreven wordt hoe de tentamenvragen c.q. items over de cursus verspreid zijn.

Voor producten zonder tentaminering wordt een plan opgesteld met – waar mogelijk – een beschrijving van de leerdoelen, de inhoud, de werkvormen (activerend online) de begeleiding (activerend online) en eventuele bijzonderheden met betrekking tot de evaluatie.

De decaan of coördinator onderwijs beoordeelt de productplannen en kijkt naar de basiskwaliteit en de aansluiting bij de onderwijsvisie. Het contractonderwijs dient inhoudelijk gerelateerd te zijn aan het onderwijs- en/of onderzoeksportfolio van de instelling. Dit kan zowel bestaand als nieuw (door)ontwikkeld onderwijs zijn. Duidelijk is wie de beoogde doelgroep van het product is, indien nodig wat de benodigde voorkennis van de deelnemers is, wat de eventuele toelatingsvoorwaarden zijn en hoe deze getoetst worden. Het onderwijsprogramma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende deelnemers mogelijk de beoogde leeruitkomsten te realiseren. De toetsen ondersteunen het leerproces van de deelnemer en de beoordeling is valide, betrouwbaar, voor deelnemers inzichtelijk en voldoende onafhankelijk. Het product heeft het juiste niveau (bachelor of master) is en de juiste oriëntatie (wetenschappelijk onderwijs). Ook wordt gekeken of het onderwijs activerend en flexibel wordt aangeboden. De decaan of de gemandateerde besluit wanneer een plan voldoende is uitgewerkt en tot uitvoering wordt gebracht. Daarbij wordt het facultaire managementteam betrokken of op zijn minst geïnformeerd.

### 8.3 Evaluatie van en reflectie op het contractonderwijs

Het contractonderwijs wordt zo veel mogelijk geëvalueerd overeenkomstig het BaMa-onderwijs en ontsloten via het managementinformatiesysteem. Dat houdt in dat studenten die een cursus of programma uit het contractonderwijs hebben doorlopen na afloop een evaluatieformulier ontvangen. Voor producten zonder tentaminering kan voor aangepaste evaluatie worden gekozen. Eventuele aanpassingen in de evaluatie worden vooraf beschreven in het productplan.

De producteigenaar bespreekt de uitkomsten van de onderwijsevaluatie met de opdrachtgever. Dat kan leiden tot aanpassingen van het product, die in overleg met de decaan of coördinator onderwijs worden vastgesteld. Bij programma's van 60 EC of groter worden de evaluaties ook besproken in de opleidingscommissie.

Als het product is geleverd, of jaarlijks bij terugkerende producten, stelt de producteigenaar een verslag hiervan op. In het geval het een eenmalig product betreft, dient dit verslag met name inzicht te geven in verbetermogelijkheden voor toekomstige soortgelijke producten. In het geval het een terugkerende cursus of programma betreft, wordt gebruik gemaakt van de formats voor deze producten uit het BaMa-onderwijs. Het contractonderwijs wordt ook behandeld in het facultaire onderwijsverslag.

In het geval van een programma bespreekt de producteigenaar van een cursus die deel uitmaakt van het programma het cursusverslag met de programmaleider en de programmaleider bespreekt het programmaverslag met de decaan of de coördinator onderwijs. In alle andere gevallen bespreekt de producteigenaar het verslag met de decaan of de coördinator onderwijs.

### 8.4 Klachten met betrekking tot het contractonderwijs

Indien een betrokkene klachten heeft over het contractonderwijs dan kan deze zich in eerste instantie wenden tot degene die verantwoordelijk is voor de afgegeven beslissing of degene die

de klacht heeft veroorzaakt. Wanneer dit niet toereikend is om tot afstemming te komen, dan kan er een klacht ingediend worden bij het 1-loket Klachten en geschillen.

## 9 Bibliografie

NVAO. (sd). Opgehaald van <https://www.nvao.net/nl/>

NVAO. (2018). Opgehaald van

[https://www.nvao.net/files/attachments/.89/Beoordelingskader\\_accreditatiestelsel\\_hoger\\_onderwijs\\_Nederland\\_2018.pdf](https://www.nvao.net/files/attachments/.89/Beoordelingskader_accreditatiestelsel_hoger_onderwijs_Nederland_2018.pdf)

NVAO. (2023). Opgehaald van

[https://www.nvao.net/files/attachments/.8703/Instellingstoets\\_ITK\\_3\\_0.pdf](https://www.nvao.net/files/attachments/.8703/Instellingstoets_ITK_3_0.pdf)

NVAO. (2023). *ITK 3.0*. Opgehaald van

[https://www.nvao.net/files/attachments/.9819/Instellingstoets\\_ITK\\_3\\_0.pdf](https://www.nvao.net/files/attachments/.9819/Instellingstoets_ITK_3_0.pdf)

Onderwijsraad. (2015). *Kwaliteit in het hoger onderwijs*. Opgehaald van

Onderwijsraad:

<https://www.onderwijsraad.nl/publicaties/adviezen/2015/08/28/kwaliteit-in-het-hoger-onderwijs>

Onderwijsraad. (2015). *Kwaliteit in het hoger onderwijs*. Opgehaald van

Onderwijsraad: [file:///C:/Users/sb9/Downloads/Kwaliteit-in-het-hoger-onderwijs-1.7%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/sb9/Downloads/Kwaliteit-in-het-hoger-onderwijs-1.7%20(1).pdf)

Open Universiteit. (2021). *Het Open Universiteit Onderwijsmodel: Activerend Academisch Afstandsonderwijs*. Opgehaald van <https://www.ou.nl/over-ons>

Open Universiteit. (2022). *Kader voor formatieve en summatieve toetsing*.

Opgehaald van OU intranet:

[https://mijn.ou.nl/documents/292081/11695702/20220222\\_U2022\\_00341\\_JWI\\_Kader\\_voor\\_formatieve\\_en\\_summatieve\\_toetsing.pdf](https://mijn.ou.nl/documents/292081/11695702/20220222_U2022_00341_JWI_Kader_voor_formatieve_en_summatieve_toetsing.pdf)

Open Universiteit. (2022). *Met open mind, Instellingsplan 2023-2027*.

Opgehaald van <https://www.ou.nl/missie-en-strategie>

Open Universiteit. (2022). *Onderwijs- en Examenregeling*. Opgehaald van

<https://www.ou.nl/nl/veelgestelde-vragen#!faq/4292>

## Bijlage 1 Kwaliteitsindicatoren

1 Het onderwijs is accreditatiewaardig	
Beoogde leerresultaten/ Algemeen	<p>Standaard 1: De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– Tevredenheid studenten over de aansluiting op actuele ontwikkelingen (NSE Q5a)</li> <li>– Aantal bijeenkomsten Raad van Advies</li> </ul>
Onderwijs- leeromgeving	<p>Standaard 2: Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– Percentage docenten met een BKO</li> <li>– Percentage docenten met een SKO</li> <li>– Percentage docenten met PhD</li> <li>– Student-docentratio</li> <li>– Tevredenheid over docenten (NSE Q2e)</li> <li>– Tevredenheid studenten over de studiebegeleiding (NSE Q3a)</li> <li>– Tevredenheid studenten over de voorzieningen (NSE Q2g)</li> <li>– Tevredenheid studenten over de informatievoorziening (NSE Q2f)</li> <li>– Tevredenheid studenten over afstandsonderwijs (NSE Q60b)</li> <li>– Tevredenheid studenten over de digitale leeromgeving (NSE Q62c)</li> <li>– Tevredenheid studenten met een ondersteuningsbehoefte (NSE Q27)</li> </ul>
Toetsing/ Borging	<p>Standaard 3: De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– Slagingspercentage toetsen</li> <li>– Cijfergemiddelde en spreiding</li> <li>– Struikelvakken</li> <li>– Tevredenheid studenten over de toetsing (NSE Q2h)</li> <li>– Tevredenheid studenten over de duidelijkheid van de toetscriteria (NSE Q15b)</li> <li>– Tevredenheid studenten over de feedback (NSE Q15f)</li> <li>– Percentage geschikte klachten over toetsing</li> </ul>
2 De realisatie van de Onderwijsvisie	
Academisch	<ul style="list-style-type: none"> <li>– Percentage docenten met een onderzoeksaanstelling</li> <li>– Percentage examinatoren met een onderzoeksaanstelling</li> <li>– Tevredenheid studenten over vaardigheid methoden en technieken van onderzoek (NSE Q34B)</li> <li>– Tevredenheid alumni over vaardigheid methoden en technieken van onderzoek (exit en na 2 jr.)</li> <li>– Tevredenheid docenten over wetenschappelijke vaardigheden (docentinzicht)</li> </ul>
Activerend	<ul style="list-style-type: none"> <li>– Percentage activerende werkvormen (Brightspace)</li> <li>– Tevredenheid studenten over activering (NSE Q47g)</li> </ul>
Innovatief	<ul style="list-style-type: none"> <li>– Gebruik van technologie (Brightspace)</li> </ul>
Flexibel	<ul style="list-style-type: none"> <li>– Verhouding vast/variabel per opleiding</li> <li>– Percentage cursussen zonder ingangseisen</li> </ul>

	– Tevredenheid studenten over de ruimte om zelf vorm te geven aan je programma (NSE Q5h)
--	--

### 3 Tevredenheid stakeholders

Studenten	<ul style="list-style-type: none"> <li>– Tevredenheid opleiding (NSE Q1)</li> <li>– Tevredenheid cursus (Cursus-evaluatie)</li> <li>– Aantal klachten (ingediend, gegrond en toegekend)</li> </ul>
Alumni en Werkveld	<ul style="list-style-type: none"> <li>– Rapportcijfer opleiding (exit-enquêtes en alumni-onderzoeken na 2 en 5 jr)</li> <li>– Algemene tevredenheid over de inhoud (exit en na 2 jr)</li> <li>– Tevredenheid aangeleerde vaardigheden (exit en na 2 jr)</li> <li>– Tevredenheid met gemaakte keuze (zou je de opleiding opnieuw kiezen) (na 2 en 5 jr)</li> <li>– Geleerde competenties zijn in te zetten in functie alumnus</li> <li>– Aansluiting opleiding bij behoeften en wensen huidige werkveld alumnus</li> <li>– Aansluiting opleiding bij behoeften en wensen toekomstige werkveld alumnus</li> </ul>
Docenten	– Rapportcijfer algemeen

### 4 Studeerbaarheid

<ul style="list-style-type: none"> <li>– Cursusrendement</li> <li>– Opleidingsrendement</li> <li>– Studievoortgang</li> <li>– Uitval</li> <li>– Studentenaantallen</li> </ul>
---

### 5 Kwaliteitscultuur

<ul style="list-style-type: none"> <li>– Duidelijke gedeelde en doorleefde onderwijsvisie</li> <li>– Verbeteringsgerichtheid vanuit collectief en individueel lerend vermogen</li> <li>– Leiderschap op opleidingsniveau</li> <li>– Een ondersteunende organisatiecultuur die aanzet tot samenwerken</li> <li>– Een dragend HRM-beleid - Grote studentbetrokkenheid</li> <li>– Externe oriëntatie</li> </ul>
--

## Bijlage 2 Overzicht van taken en verantwoordelijkheden van actoren in de kwaliteitszorg onderwijs

Actoren Toelichting	Taken en verantwoordelijkheden gerelateerd aan de kwaliteitszorg van het onderwijs.
Student	Neemt actief deel aan het onderwijs en levert input die kan helpen de kwaliteit van de opleiding te verbeteren, onder andere via cursus- en opleidingsbeoordelingen en de Opleidingscommissie.
Docent	Verzorgt onderwijs met passende werkvormen, begeleidt studenten en levert een bijdrage aan onderwijsontwikkeling. Evalueert regelmatig en onderneemt op grond daarvan acties om de kwaliteit van het gegeven onderwijs te verbeteren. Levert input om de kwaliteit van de opleiding te verbeteren.
Examinator	Is primair verantwoordelijk voor de kwaliteit en het niveau van toetsen. Stelt binnen de kaders van het opleidingsplan een cursusplan op, waarin de leerdoelen, de inhoud, werkvormen (activerend online), de begeleiding (activerend online) en de toetsing van de cursus zijn vastgelegd. Daarnaast stelt de examinator een tentamenprofiel op met daarin een globale beschrijving van de leerdoelen en de wijze waarop deze getoetst zullen worden.
Programmalleider	Is namens de decaan belast met organisatie en integratie van het onderwijs van een opleiding. Legt verantwoording af aan de decaan over de organisatie en kwaliteit van de opleiding. Stelt periodiek, bij majeure veranderingen en voorafgaand aan visitaties een opleidingsplan op. Stelt het opleidingsspecifieke deel van de OER op. Stelt een opleidingsverslag op (jaarlijks).
Opleidingscommissie (OC) Ingesteld door de decaan (daartoe gemandateerd door het Cvb). De Opleidingscommissie bestaat uit ten minste zes leden (de helft studenten, de helft wetenschappelijk personeel). Zie artikel C.4 Bestuurs- en Beheersreglement OU	Oefent wettelijk toegekende bevoegdheden uit; heeft conform artikel 11.11 WHW (met verwijzing naar 7.13 lid 2) instemmingsrecht ten aanzien van een aantal onderwerpen in de OER, waaronder de wijze waarop het onderwijs in de desbetreffende opleiding wordt geëvalueerd. Heeft adviesrecht ten aanzien van de vaststelling of wijziging van de overige onderdelen van de OER. Geeft in voorkomende gevallen ongevraagd advies over op alle opleidingsaangelegenheden.
Coördinator onderwijs	Is (namens de decaan) verantwoordelijk voor de coördinatie van de interne en externe kwaliteitszorg van het onderwijs binnen de faculteit, formuleert het facultaire beleid op het gebied van onderwijs en kwaliteitszorg, bewaakt de kwaliteit van het facultaire onderwijs (inclusief toetsing), adviseert de decaan met betrekking tot de vaststelling of wijziging van de OER en met betrekking tot het systeem van interne kwaliteitszorg en de te nemen (verbeter)maatregelen naar aanleiding van de interne en externe kwaliteitszorg. Levert als lid van Universitaire Commissie Onderwijs een bijdrage aan kwaliteitszorg onderwijs op instellingsniveau.
Decaan	Is verantwoordelijk voor de kwaliteit en output van het onderwijs. Wordt daarbij ondersteund door de coördinator onderwijs.



Raad van Advies Adviescommissie (per opleiding) met vertegenwoordigers uit het werkveld	Adviseert de decaan over de aansluiting van de eindtermen op de wensen van het beroepenveld en bespreekt de resultaten van de opleiding (kwaliteitsmeting).
Commissie voor Examens (CvE) Centrale voor de Examens, conform artikel C.3. Bestuurs- en Beheersreglement	Is o.a. verantwoordelijk voor het borgen van de kwaliteit van de tentamens en examens en de organisatie daarvan. Adviseert de decaan op het gebied van het formuleren van centrale kaders en het stellen van kwaliteitsnormen en toetsbare kwaliteitsprocedures, zulks in het kader van de OER. Behandelt verzoeken, klachten en problemen van individuele studenten.
Universitaire Commissie Onderwijs (UCO) De UCO bestaat uit alle facultaire coördinatoren onderwijs, het hoofd AZ en de directeur ECO	Adviseert het Cvb over de kwaliteitszorg van het onderwijs. De UCO signaleert ontwikkelingen en risico's op het gebied van onderwijskwaliteit en kwaliteitszorg, levert een bijdrage aan het instandhouden en verbeteren van de kwaliteitscultuur
Examenkamer	De Examenkamer geeft per wetenschapsgebied inhoudelijk advies over verzoeken voor vrijstelling, toelating en andere bijzondere leerroutes.
Expertisecentrum Onderwijs (ECO)	Is verantwoordelijk voor onder andere het evaluatieonderzoek naar het onderwijs, onderwijsadvisering en de docentprofessionalisering.
Academische Zaken (AZ)	Is voor wat betreft de kwaliteitszorg van het onderwijs verantwoordelijk voor de instellingsbrede beleidsontwikkeling planning en control, in afstemming met de faculteiten, ECO en Onderwijsservices.
Onderwijsservices (OS)	Is verantwoordelijk voor student-logistieke en student-administratieve processen ten behoeve van het onderwijs van de Open Universiteit. Hieronder vallen onder andere tentaminering en certificering.
Juridische Zaken (JZ)	Is verantwoordelijk voor het opstellen van de kaders en procedures die betrekking hebben op de CvE. Biedt tevens ondersteuning aan de vergaderingen van de CvE. Adviseert bij nieuwe producten contractonderwijs.
Business team	Contact- en informatiepunt voor opdrachtgevers van het contractonderwijs. Adviseert bij nieuwe producten contractonderwijs.
Finance en Control	Adviseert bij nieuwe producten contractonderwijs.
College van bestuur (Cvb)	Zorgt ervoor dat wordt voorzien in een regelmatige beoordeling van de kwaliteit van de werkzaamheden van de instelling (artikel 1.18 WHW). Stelt het systeem van interne kwaliteitszorg vast, beschreven in het Handboek Kwaliteitszorg Onderwijs (Bestuurs- en Beheersreglement, artikel D1). Stelt de kaders van het algemeen deel van de OER vast.
Raad van Toezicht (RvT)	Ziet toe (conform WHW artikel 11.6) op de vormgeving van het systeem van kwaliteitszorg, wordt ingelicht over de besluiten betreffende de vormgeving van het systeem van kwaliteitszorg, alsmede het voorgenomen beleid in het licht van de uitkomsten van de kwaliteitsbeoordeling (D Bestuurs- en Beheersreglement OU)
Gezamenlijke Vergadering (GV) De OU kent een GV zoals bedoeld in artikel 11.13 lid 2 van de WHW. Studentenraad (SR) en Ondernemingsraad (OR). De samenstelling en de bevoegdheden van de SR	Heeft instemmingsrecht op de vormgeving van het systeem van kwaliteitszorg overeenkomstig artikel 1.18 WHW (algemene kwaliteitszorg), alsmede het voorgenomen beleid in het licht van de uitkomsten van de kwaliteitsbeoordeling op instellingsniveau, bedoeld in artikel 2.9 WHW lid 2. Heeft conform artikel 11.13 lid 2 instemmingsrecht ten aanzien van onderwerpen in de OER, met uitzondering van een aantal opleidingsgebonden onderwerpen (7.13, lid 2 a/g), waaronder de wijze waarop het onderwijs in een opleiding wordt geëvalueerd.

en de OR zijn wettelijk geregeld, zie ook de verwijzingen bij artikel A.10 Bestuurs- en Beheersreglement OU.	
1-loket Klachten en geschillen	De toegankelijke en eenduidige faciliteit, zoals genoemd in artikel 7.59a van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek, voor het indienen van klachten op grond van de klachtenregeling.

## Bijlage 3 Kwaliteitszorgkalender

Maand	OER-cyclus algemene delen (samengevat)	OER-cyclus opleidingsspecifieke delen (samengevat)	Rapportagecyclus centraal	Rapportagecyclus decentraal
aug T-1	adviesaanvraag CvB over (onderdelen van) de algemene delen OER aan decanen.			
sep T-1	vaststellen door CvB van concept algemene delen OER			
	adviesaanvraag over (onderdelen van) de algemene delen van de OER door CvB aan: CvE, afdeling Juridische Zaken  instemmingsaanvraag over algemene delen door CvB aan Opleidingscommissies			
		Decanen hebben opleidingsspecifieke delen gereed; adviesaanvraag door decanen aan OS resp. CvE		
okt T-1		instemmingsaanvraag over opleidingsspecifieke delen door decanen aan Opleidingscommissies (inclusief door decanen in te plannen overleg)		
nov T-1	CvB neemt voorgenomen besluit tot vaststelling algemeen deel OER  instemmingsvraag over (onderdelen van) de OER door CvB aan GV			
		vaststellen door decaan van opleidingsspecifieke delen OER vaststellen door CvE open bachelorprogramma's;		

dec T-1	Overleg Cvb met GV			Aanleveren formats cursus- opleidings- en facultair onderwijsverslag
jan T	CvB stelt algemene delen en opleidingsspecifieke delen OER definitief vast		Rapportages instellingsbrede kwaliteits- onderzoeken (ECO)	Aanleveren rapportages op cursus-, opleidings- en instellingsniveau (ECO)
feb T				Cursusverslagen met voorstel voor verbetermaatregelen (examinator) *
				Opleidingsverslagen met voorstel voor verbetermaatregelen (programmaleider)
				Facultaire onderwijs- verslagen met voorstel voor verbetermaatregelen (coördinator onderwijs)
mrt T			Verslagen CvE en CBE	Bespreken opleidingsverslagen en facultair onderwijsverslag met OC
			Verslag over toegankelijkheid voor studenten met een functiebeperking (OS)	Vaststellen opleidingsverslagen en facultair onderwijsverslag (decaan)
			Concepthoofdstuk onderwijs in Jaarverslag OU (AZ)	
april T			Concepthoofdstuk onderwijs in jaarverslag OU, facultaire onderwijsverslagen, verslagen CvE en CBE en verslag toegankelijkheid en instellingsbrede kwaliteits- onderzoeken bespreken in UCO. Advies UCO over verbetermaatregelen	
			Vaststellen onderwijsverslag en onderliggende stukken door Cvb na	

		bespreking in Cvb-MT	
		UCO: thema's en vragen instellingsbrede onderzoeken, na sondering GV	
mei T		Analyse NSE (ECO), bespreken in UCO, advies over maatregelen	
		Bespreken onderwijsverslag en verbetermaatregelen met GV	
juni T		In bestuurlijke gesprekken Cvb – faculteiten afspraken over verbetermaatregelen	
sep T	inwerkingtreding OER		
elke 2 jaar	Kwaliteitscultuurmeting + actieplan		

\* Cursusverslagen dienen uiterlijk drie kwartelen na de start van de cursus afgerond te zijn

## Bijlage 4 Format cursusverslag

Kwantitatieve gegevens worden aangeleverd. De examinator vult de gegevens aan en bespreekt het verslag met de programmaleider.

Algemeen	
Naam cursus	
Code cursus	
Naam opleiding	
Code opleiding	
Faculteit	
Examinator	
Plaatsvervangend examinator	

Kerncijfers (T=verslagjaar)	T-5	T-4	T-3	T-2	T-1	T
Aantal cursus inschrijvingen						
Cursusrendement na 1 jaar (%)						
Cursusrendement na 3 jaar (%)						
Slaagrendement na 1 jaar (%)						
Slaagrendement na 3 jaar (%)						

Tentamenanalyse	T-5	T-4	T-3	T-2	T-1	T
Aantal aanmeldingen						
Aantal deelnames						
- waarvan aantal behaald						
- waarvan niet behaald						
- waarvan op OU-locatie						
- waarvan online						
Aantal herkansingen						
Aantal toetsresultaten						
Toetsrendement (%)						
Toetsrendement op OU-locatie (%)						
Toetsrendement online (%)						
Gemiddeld resultaat						

Tevredenheid	T-5	T-4	T-3	T-2	T-1	T
Cursus algemeen						
Cursusmateriaal						
Docent						
Bijeenkomsten op locatie						
Online bijeenkomsten						
Cursussite in DLWO						
Tentamen						

### 1 De basiskwaliteit van de cursus is op orde

Reflecteer op de basiskwaliteit van de cursus. Zijn de leerresultaten passend bij het niveau (bachelor of master) en waar relevant afgestemd met het werkveld en (inter-)nationale eisen? Stelt de inrichting van de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam de studenten in staat om de leerresultaten te realiseren? Is het systeem van toetsing adequaat? Reflecteer ook op de data uit de tentamenanalyse.

...

### 2 De realisatie van de onderwijsvisie

Reflecteer op in hoeverre de cursus voldoet aan de onderwijsvisie. In hoeverre is het onderwijs academisch, activerend, innovatief en flexibel?

...

### 3 Tevredenheid studenten

Reflecteer op in hoeverre de studenten, docenten, alumni en het werkveld tevreden zijn over de cursus.

...

### 4 Studeerbaarheid

Reflecteer op de studeerbaarheid van de cursus. Gebruik daarvoor onder andere de data uit de kerncijfers.

...

### Overige signalen

Zijn er signalen vanuit de examencommissie, opleidingscommissie, docenten of zijn er opmerkingen vanuit de examinerator?

...

### Voorgaande actiepunten (doelstellingen en streefcijfers cursusplan vorig jaar, T-1)

...

### Acties ondernomen op basis van voorgaande actiepunten

...

### Nieuwe actiepunten (doelstellingen en streefcijfers cursusplan verslagjaar)

...

## Bijlage 5 Format verslag opleiding

Kwantitatieve gegevens worden aangeleverd. De programmaleider vult de gegevens aan en bespreekt het verslag met de coördinator onderwijs.

Algemeen	
Naam opleiding	
Code opleiding	
Faculteit	
Programmaleider	
Nieuwe cursussen	
Andere wijzigingen	

Kerncijfers (T=verslagjaar)	T-5	T-4	T-3	T-2	T-1	T
Aantal cursus inschrijvingen						
Cursusrendement na 1 jaar (%)						
Cursusrendement na 3 jaar (%)						
Slaagrendement na 1 jaar (%)						
Slaagrendement na 3 jaar (%)						

1 Het onderwijs is accreditatiewaardig	T-5	T-4	T-3	T-2	T-1	T
Standaard 1: De beoogde leerresultaten passen bij het niveau (bachelor of master) en de oriëntatie (hbo of wo) van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.						
Tevredenheid studenten over de aansluiting op actuele ontwikkelingen (NSE Q5a)						
Aantal bijeenkomsten Raad van Advies per jaar						
Standaard 2: Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.						
% docenten met een BKO / SKO						
% docenten met PhD						
Student-docentratio						
Tevredenheid over docenten (NSE Q2e)						
Tevredenheid studenten over de studiebegeleiding (NSE Q3a)						
Tevredenheid studenten over de voorzieningen (NSE Q2g)						
Tevredenheid studenten over de informatievoorziening (NSE Q2f)						
Tevredenheid studenten over afstandsonderwijs (NSE Q60b)						



Tevredenheid studenten over de digitale leeromgeving (NSE Q62c)						
Tevredenheid studenten met een ondersteuningsbehoefte (NSE Q27)						
Standaard 3: De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.						
Slagingspercentage toetsen						
Cijfergemiddelde en spreiding						
Aantal struikelvakken						
Tevredenheid studenten over de toetsing (NSE Q2h)						
Tevredenheid studenten over de duidelijkheid van de toetscriteria (NSE Q15b)						
Tevredenheid studenten over de feedback (NSE Q15f)						
Validiteit en betrouwbaarheid toetsing (toetsing door EC)						
% geschikte klachten over toetsing						
Reflectie op en onderbouwing van de accreditatie-waardigheid van de opleiding op basis van bovenstaande cijfer. Zijn aandachtspunten uit de midterm en de accreditatie opgevolgd? Wat zijn gerelateerde aandachtspunten uit cursusverslagen en evaluaties (o.a. NSE, docentinzicht, exit-enquête, alumni-enquêtes)?						
...						

2 De realisatie van de onderwijsvisie	T-5	T-4	T-3	T-2	T-1	T
Als aanvulling op de onderbouwing van de oriëntatie bij standaard 1. De vraag is in hoeverre het onderwijs academisch is en hoe dat wordt geborgd.						
% docenten met een onderzoeksaanstelling						
% examinatoren met een onderzoeksaanstelling						
Tevredenheid studenten over vaardigheid methoden en technieken van onderzoek (NSE Q34B)						
Tevredenheid alumni over vaardigheid methoden en technieken van onderzoek (exit en na 2 jr.)						
Tevredenheid docenten over wetenschappelijke vaardigheden (docentinzicht)						
Is het onderwijs voldoende activerend?						
% activerende werkvormen (Brightspace)						
Tevredenheid studenten over activering (NSE Q47g)						
Is het onderwijs voldoende innovatief?						

Gebruik van technologie (Brightspace)						
Is het onderwijs voldoende flexibel?						
Verhouding vast/variabel per opleiding						
Percentage cursussen zonder ingangseisen						
Tevredenheid studenten over de ruimte om zelf vorm te geven aan het programma (NSE Q5h)						
Reflectie op en onderbouwing van de realisatie van de onderwijsvisie. Wat zijn hieraan gerelateerde aandachtspunten uit cursusverslagen en evaluaties (o.a. NSE, docentinzicht, exit-enquête, alumni-enquêtes)?						
...						

3 Tevredenheid stakeholders	T-5	T-4	T-3	T-2	T-1	T
Zijn de studenten tevreden over het onderwijs?						
Tevredenheid over opleiding (NSE Q1)						
Tevredenheid over cursus (Cursus-evaluatie)						
Aantal klachten (ingediend, gegrond en toegekend)						
Zijn de alumni (als vertegenwoordigers van het werkveld) tevreden over het onderwijs?						
Rapportcijfer opleiding (exit-enquêtes en alumni-onderzoeken na 2 en 5 jr)						
Algemene tevredenheid over de inhoud (exit en na 2 jr)						
Tevredenheid over aangeleerde vaardigheden (exit en na 2 jr)						
Tevredenheid met gemaakte keuze (zou je de opleiding opnieuw kiezen) (na 2 en 5 jr)						
Geleerde competenties zijn in te zetten in functie alumnus						
Aansluiting opleiding bij behoeften en wensen huidige werkveld alumnus						
Aansluiting opleiding bij behoeften en wensen toekomstige werkveld alumnus						
Zijn de docenten tevreden over het onderwijs?						
Rapportcijfer algemeen (docentinzicht)						
Reflectie op en onderbouwing van de tevredenheid van stakeholders. Wat zijn hieraan gerelateerde aandachtspunten uit cursusverslagen en evaluaties (o.a. NSE, docentinzicht, exit-enquête, alumni-enquêtes)?						
...						

4 Studeerbaarheid	T-5	T-4	T-3	T-2	T-1	T
Opleidingsrendement						
Studievoortgang						
Uitval						
Reflectie op en onderbouwing van de studeerbaarheid. Wat zijn hieraan gerelateerde aandachtspunten uit cursusverslagen en evaluaties (o.a. NSE, docentinzicht, exit-enquête, alumni-enquêtes)?						
...						

5 Kwaliteitscultuur	T-5	T-4	T-3	T-2	T-1	T
Duidelijke gedeelde en doorleefde onderwijsvisie						
Verbeteringsgerichtheid vanuit collectief en individueel lerend vermogen						
Leiderschap op opleidingsniveau						
Een ondersteunende organisatiecultuur die aanzet tot samenwerken						
Een dragend HRM-beleid - Grote studentbetrokkenheid						
Grote studentbetrokkenheid						
Externe oriëntatie						
Reflectie op en onderbouwing van de kwaliteitscultuur. Wat zijn hieraan gerelateerde aandachtspunten uit cursusverslagen en evaluaties (o.a. NSE, docentinzicht, exit-enquête, alumni-enquêtes)?						
...						

Overige signalen vanuit de OC, RvA, externe docenten, programmaleider etc.

...

Voorgaande actiepunten (doelstellingen en streefcijfers opleidingsplan vorig jaar, T-1)

...

Acties ondernomen op basis van voorgaande actiepunten

...

Nieuwe actiepunten (doelstellingen en streefcijfers opleidingsplan verslagjaar)

...

## Bijlage 6 Format facultair onderwijsverslag

De opleidingsverslagen zijn als bijlage toegevoegd aan het facultaire onderwijsverslag. De coördinator onderwijs maakt het facultair onderwijsverslag. De decaan stelt het facultaire onderwijsverslag vast bespreekt het met het Cvb.

Algemeen	
Naam faculteit	
Namen opleidingen	
Coördinator onderwijs	
Nieuwe opleiding(en)	
1 Het onderwijs is accreditatiewaardig	
Aandachtspunten uit opleidingsverslagen, enquêtes en reflecties op accreditatiewaardigheid van de opleidingen.	
...	
2 De realisatie van de onderwijsvisie	
Aandachtspunten uit opleidingsverslagen, enquêtes en reflecties op realisatie van de onderwijsvisie.	
...	
3 Tevredenheid stakeholders	
Aandachtspunten uit opleidingsverslagen, enquêtes en reflecties op de tevredenheid van stakeholders.	
...	
4 Studeerbaarheid	
Aandachtspunten uit opleidingsverslagen, enquêtes en reflecties op de studeerbaarheid.	
...	
Overige signalen	
...	
Voorgaande actiepunten (doelstellingen en streefcijfers facultair onderwijsplan vorig jaar, T-1)	
...	
Acties ondernomen op basis van voorgaande actiepunten	
...	
Nieuwe actiepunten (doelstellingen en streefcijfers facultair onderwijsplan, verslagjaar)	
...	

## Bijlage 7 lijst met afkortingen

AZ	Academische Zaken
Ba	Bachelor
BBR	Bestuurs- en Beheersreglement
BKO	Basiskwalificatie onderwijs
CBE	College van Beroep voor de Examens
Cvb	College van Bestuur
CvE	Commissie voor de Examens
DGT	Digitaal groepstoets
DIT	Digitaal individueel tentamen
ECO	Expertisecentrum onderwijs
GV	Gezamenlijke vergadering
ITK	Instellingstoets kwaliteitszorg
JZ	Juridische Zaken
Ma	Master
NSE	Nationale Studenten Enquête
NVAO	Nederlands-Vlaamse Accreditatie Organisatie
OC	Opleidingscommissie
OER	Onderwijs- en Examenregeling
OR	Ondernemingsraad
OS	Onderwijservices
P&C	Planning&Control
PDCA	Plan, Do, Check, Act
RvA	Raad van Advies
RvT	Raad van Toezicht
SKO	Seniorkwalificatie onderwijs
SR	Studentenraad
SWOT	Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats
UCO	Universitaire Commissie Onderwijs
WHW	Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek

